

Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen

Møteinnkalling

Utvalg: Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen
Møtested: Vauldalen fjellhotell, Brekken
Dato: 09.03.2023
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Dialogmøte med rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg fram til lunsj kl 12.00.
Styremøte starter ca kl 12.45.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 1/2023	Godkjenning av protokoll, møteinnkalling og saksliste		
ST 2/2023	Valg av protokollunderskriver i tillegg til leder		
ST 3/2023	Referat sak		
RS 1/2023	Årsrapport 2022 fra SNO - Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen		2023/50
RS 2/2023	Skardsfjella - Hyllingsdalen verneområdestyre - regulering av ferdsel og andre aktiviteter i eksisterende verneområder		2022/12564
RS 3/2023	Opprettholder vedtak - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - solcellepanel på Nedre Hyllingsvollen		2021/11277
RS 4/2023	Avslag på søknad om autorisasjon som besøkssenter skog		2022/62
RS 5/2023	Avslag på søknad om tilskudd - infotiltak på forvaltningsknutepunktet i Tydal		2020/1427
RS 6/2023	Skardsfjella og Hyllingsdalen - høringsuttalelse besøksstrategi		2019/2544
RS 7/2023	Skardsfjella og Hyllingsdalen - samarbeid om ressurser til informasjon og kommunikasjonsarbeid i verneområder		2023/2419
ST 4/2023	Vedtak i delegerte saker i perioden 18.11.2022 - 28.02.2023		2023/49
DS 1/2023	Skardsfjella og Hyllingsdalen - tillatelse til transport med snøscooter til hytte gnr/bnr 132/582		2022/11634
ST 5/2023	Saksframlegg - Klage på vedtak - dispensasjon motorisert transport i forbindelse med næringsfiske i Rien - Rørosfisk AS		2022/5025
ST 6/2023	Godkjenning av Årsrapport 2022 fro Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen		2023/50
ST 7/2023	Orientering om tildelte midler til tiltak og drift av Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen		2023/50
ST 8/2023	Eventuelt		

ST 1/2023 Godkjenning av protokoll, møteinnkalling og saksliste
ST 2/2023 Valg av protokollunderskriver i tillegg til leder
ST 3/2023 Referat sak

Årsrapport for 2022 til verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen fra SNO

SNO lokalt:

Tom Johansen, SNO Røros (til og med 31. juli)
Kristin Lund Austvik, SNO Røros (fra og med 1. okt)
Eirik Budde Erichsen, SNO Røros (rovvilt)

I tillegg er det kjøpt tjenester av:

Francis Konow, Aursunden fjellstyre
Fjelldriv (fjellrev og jerv)

Innhold

1.1	Kort om aktiviteten.....	4
1.1.1	Arbeidstimer	4
1.1.2	Tjenestekjøp.....	4
2.	Bestillingsoppgaver	5
3.	Fjellrev og jerv.....	5
3.1.1	Registrering av fjellrev	5
3.1.2	Registrering av jerv.....	5

1. Kontroll, tilsyn og informasjon

Miljødirektoratet er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet (KLD). Statens naturoppsyn (SNO) er Miljødirektoratets operative feltorgan. SNO ivaretar nasjonale miljøverdier og forebygger miljøkriminalitet. Oppgavene spenner fra kontroll, overvåking og informasjon, til skjøtsel og tilrettelegging i verneområder. SNO har også mange oppgaver knyttet til arter som villrein, laks og fjellrev, samt registrering, dokumentasjon og felling av store rovdyr.

Miljødirektoratet har ansvaret for å drive risikobasert tilsyn, og gjennomføre landsdekkende naturoppsyn i regi av SNO. Kontroller er gjennomført som forvaltningsmessige

lovlighetskontroller - kontroll med at lovlig virksomhet innen oppsynets lovområder foregår etter de regler som til enhver tid gjelder.

Feltarbeidet til SNO, gjennom et effektivt og målrettet naturoppsyn, er avgjørende for å nå det nasjonale målet om at et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på.

SNO har plikt til å føre kontroll med at reglene nevnt i naturoppsynsloven § 2 første og annet ledd blir overholdt. Under kontroller har vi fokus på dispensasjoner, dispensasjonenes innhold og hvorvidt dispensasjonene er kontrollerbare. Oppdragene er gitt av forvaltningsmyndighetene i forbindelse med årlige planleggingsmøter og i føringer fra direktorat og departement.

Statens naturoppsyn er ein del av Miljødirektoratet og har med heimel i lov om statleg naturoppsyn ansvar for å føre tilsyn med naturtilstanden, ha oppsyn med at reglane i miljølovgevinga blir følgde, og avdekkje og førebyggje miljøkriminalitet. Statens naturoppsyn er òg kompetansemiljø for gjennomføring av skjøtels- og tilretteleggingstiltak i verneområda. (Prop. 1 S Klima- og miljødepartementet)

Kjernen i SNOs virksomhet er håndheving av rettslige prinsipper - kontroll av pliktsubjektene etterlevelse av en norm som allerede er fastsatt ved lov, forskrift eller enkeltvedtak, samt reaksjoner ved avvik. Planlagt kontrollarbeid gjøres målrettet mot områder hvor det er grunn til å anta det foregår aktivitet som krever oppmerksomhet, dette for å bidra til å opprettholde lovlig atferd og å reagere på vesentlige overtredelser. Det legges vekt på en geografisk spredning av tilsynsvirksomheten som forebyggende aktivitet.

Den nasjonale oppsynsinstruksen som gjelder SNOs ansatte og alle andre som er gitt myndighet til kontroll på vegne av SNO, skal følges. Dette er en overordnet instruks som suppleres av egne instruksjoner på bl.a. motorferdselsoppsyn, jaktoppsyn og oppsyn i verneområder. Alle kontroller registreres i [Feltdagbok](#).

Ledelsen i SNO sitter i Trondheim, og vi har 96 naturoppsyn fordelt over hele landet.

Statens naturoppsyn (SNO) med ansvar for Skardsfjella/Hyllingsdalen har kontorsted Røros. I tillegg kjøper SNO tjenester fra Aursunden fjellstyre. Fjelldriv har videre hatt et tjenestesalg til SNO på jerv og fjellrev.

Totalt har SNO levert 361 arbeidstimer¹ i verneområdene som forvaltes av verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen. Dette er inkludert tjenestekjøp. I tillegg kommer timer på overvåking av fjellrev og rovvilt

1.1 Kort om aktiviteten

1.1.1 Arbeidstimer

Arbeidstimer relatert til tilsyn og kontroll er fordelt på Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (98), Litlrien naturreservat (6,5), Tjerråøyen naturreservat (4), Viglåa naturreservat (2), Djuptjønna naturreservat (0,5).

SNO's tilstedeværelse i Skardsfjella/Hyllingsdalen har i 2022 vært redusert sammenlignet med tidligere år. Dette kommer av at Røros-kontoret var uten bemanning deler av året grunnet pensjonering og nyansettelse.

1.1.2 Tjenestekjøp

Miljødirektoratet har, som i tidligere år, kjøpt tjenester etter behov og tilgjengelig budsjetttramme og ressurser i Aursunden fjellstyre. Oppdraget var avgrenset til Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, Viglåa naturreservat, Djuptjønna naturreservat og Litlrien naturreservat. Årets tjenestekjøp var noe redusert på grunn av redusert bemanning i Aursunden fjellstyre.

I tillegg har det vært kjøpt tjenester av Fjelldriv for tilsyn med forautomat for fjellrev.

Tjenesteyterne, Aursunden fjellstyre, har rapportert om til sammen 44 arbeidstimer med tilsyn og kontroll for SNO i 2022. 32 personer gitt veiledning og informasjon om vern og regler for ferdsel og aktivitet i verneområdene.

¹ Prop. 1 S 2022-2023 Klima- og miljødepartementet, post 1420.01 og post 1420.21

2. Bestillingsoppgaver

Tabell 1 Ønsker fra nasjonalparkstyret om tilsyn, kontrollfokus og skjøtsel i 2022.

Verneområde/Tema	Beskrivelse av oppdrag	Merknad	Gjennomført (ja/nei)
Omlegging sti ved Haugavollen	Stien ryddet høst 2021. Vurdere ytterligere rydding og merking	Besøksstrategien er under arbeid. Tiltaket er ønsket av grunneier.	Ja
Løpende vedlikehold av løveskilt og tavler o.l.	Beising av tavler. Oppsetting av opplysningsskilt om hensyn til rein og fjellrev på svensk side. Oppfølging av innfallsport ved Torsvollen.	Besøksstrategien er under arbeid.	Ja
Oppfølging av fedselsteller	Sette opp og følge opp teller i felt	Kartlegging i forbindelse med arbeid med besøksstrategien. Planlagt ved sti jervbekkhåmmåren.	Ja
Skjøtsel av prioriterte setervoller	Kontroll av gjennomført skjøtsel. Bistå ved eventuell ny botanisk kartlegging i 2022	Skjøtsel utføres av setereierne. Ny kartlegging bestilles av for eksempel NTNU Vitenskapsmuseet som utførte tilsvarende jobb for 10 år siden	Ja
Oppfølging av tiltak langs Krokvegen	Gjelder utskifting av kreosotholdige sviller	Utføres ved tjenestekjøp og i samarbeid med grunneier.	Ja
Jaktfalk	Registrering av hekking		Ja
Fjellrev	Det har tidligere vært et eget prosjekt. Videreføring er noe uavklart	Dersom projektet med fjellreven ikke videreføres må det legges en egen strategi for oppfølging av arten.	Ja
Svartkurle	Registrere eventuelle funn	Flere forekomster utenfor selve verneområdet	Nei
Kartlegge sårbare punkt for motorferdsel barmark	Reindrifta har en del faste kjøretraseer, og det er aktuelt å kartlegge punkter som er spesielt sårbare for slitasje for vurdering av eventuelle tiltak		Delvis
Kontroll med motorferdsel	Barmarkskjøring og ettervinter ved hytteområdene	Utføres når en allikevel er i området	Ja
Oppsyn med byggetiltak	Kontroll av gitte tillatelser til byggetiltak	Starte registrering av eksisterende bygninger - oppmåling og fotografering.	Nei
Oppsyn og opprydding ved leirplasser m.v.	Følges opp som tidligere år	Gjelder flere lokaliteter der vandrere/fiskere slår leir.	Ja

3. Fjellrev og jerv

3.1.1 Registrering av fjellrev

Det er registrert en yngling av fjellrev i Skardsfjella på norsk side i 2022.

3.1.2 Registrering av jerv

Grensefjellene i gamle Sør-Trøndelag har i mange år vært et viktig leveområde for jerv. I 2022 ble det ikke registrert ynglinger innenfor verneområdet.

Statens naturoppsyn**Telefon:** 73 58 05 00**E-post:** post@miljodir.no | www.miljodirektoratet.no**Post:** Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim**Besøksadresse:** Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

Miljødirektoratet er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet. Statens naturoppsyn (SNO) er Miljødirektoratets feltpersonell.

SNO ivaretar nasjonale miljøverdier og forebygger miljøkriminalitet. Oppgavene spenner fra kontroll og overvåking, til skjøtsel i verneområder, tilrettelegging i viktige natur- og kulturminneområder, informasjon og formidling.

SNO har også mange oppgaver knyttet til store rovdyr, både registrering av bestander, dokumentasjon av skader på husdyr og tamrein, og uttak av dyr det er gitt fellingstillatelse på. Ledelsen i SNO sitter i Trondheim, og vi har ca. 60 lokalkontor spredt over hele landet.

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Trondheim, 06.12.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/15733

Saksbehandler:
Tone Lise Alstad Eid

Regulering av ferdsel og andre aktiviteter i eksisterende verneområder

Miljødirektoratet får jevnlig henvendelser med spørsmål om muligheten til å regulere ferdsel og andre aktiviteter i eksisterende verneområder. Spesielt gjelder dette i områder med villrein, hvor det kan være aktuelt å vurdere ferdselsreguleringer for enkelte områder i enkelte perioder.

I en rekke verneforskrifter er det tatt inn bestemmelser som åpner for at Miljødirektoratet kan regulere eller forby ferdsel, eller gi nærmere bestemmelser om beiting, jakt mv.

En bestemmelse som åpner for at det "*kan gis nærmere regler om ...*" er en forskriftshjemmel som innebærer at det kan fastsettes særskilte bestemmelser om ferdsel, beiting, jakt mv. i verneområdet. Innføring av slike bestemmelser krever høring etter forvaltningsloven, og fastsettelsen er et forskriftsvedtak siden bestemmelsene vil gjelde generelt for en ubestemt krets av personer (forvaltningsloven § 2). Bestemmelsene må enten fastsettes som egen forskrift, eller som en endring av den aktuelle verneforskriften.

Bestemmelser som legger slik myndighet til Miljødirektoratet er tatt inn både i eldre verneforskrifter vedtatt etter naturvernloven, og i nyere verneforskrifter vedtatt etter naturmangfoldloven. Myndigheten er i liten grad benyttet, hovedregelen er at restriksjoner i verneområdene fastsettes ved vernevedtaket.

I forbindelse med arbeidet med nye forskriftsmaler for verneområder er det gjort en vurdering av hvor langt naturmangfoldloven åpner for å delegerer myndighet til å endre vedtatte verneforskrifter.

Verneforskrifter vedtatt etter naturmangfoldloven

Det følger av naturmangfoldloven § 34 at "*Kongen i statsråd fastsetter det enkelte verneområde, jf. §§ 35 til 39, ved forskrift*". Det betyr at myndigheten til å treffe vedtak om nytt vern eller endre gjeldende verneforskrifter ikke kan delegeres videre til underliggende forvaltningsorgan. Dette var en innskrenkning sammenlignet med den tidligere naturvernloven av 1970, der myndigheten til å gi forskrifter, og dermed også til å endre disse, var lagt til "Kongen". Dette åpnet for delegering til departementet og videre til direktoratet.

I 2013 ble det på denne bakgrunn gjort en lovendring i § 34, da det ble vurdert som upraktisk å sende enhver forskriftsendring til statsråd. Det ble tatt inn et nytt sjette ledd som åpnet for å delegerer myndighet til å foreta visse mindre endringer i verneforskriften.

Bestemmelsen omfatter

1. endring av verneområdets navn
2. retting av feil og unøyaktigheter i beskrivelsen av verneområdet
3. foreta grenseendringer som omfatter mindre arealer og ikke får nevneverdig betydning for private interesser.

Bestemmelsen i § 34 sjette ledd omfatter ikke regulering av ferdsel eller andre aktiviteter i verneområder. Dette innebærer at § 34 vil være en delegeringssperre, dvs. at myndighet til slike reguleringer ikke kan delegeres til Miljødirektoratet med mindre loven endres på dette punktet.

Verneforskrifter vedtatt etter naturvernloven av 1970 eller eldre lover

Naturmangfoldloven § 77 har overgangsbestemmelser som gjelder for verneforskrifter vedtatt før naturmangfoldloven. I eget delegeringsvedtak fra 1988 var Miljødirektoratet delegert myndighet til å foreta visse endringer i verneforskrifter. Dette omfattet blant annet myndighet til å fastsette bestemmelser om ferdsel.

Når lover oppheves, vil innholdet i en forskrift eller delegeringsvedtak etter loven normalt bare kunne videreføres i den utstrekning den nye loven gir grunnlag for det. De gamle delegeringsvedtakene kan derfor ikke benyttes i den utstrekning de er i strid med naturmangfoldloven § 34.

Saksgang ved behov for endring i vernebestemmelser

I praksis betyr bestemmelsen i naturmangfoldloven § 34 sjette ledd at bestemmelser i verneforskrifter og delegeringsvedtak som gir Miljødirektoratet myndighet til å regulere ferdsel, ikke lenger gjelder. Eventuelle reguleringer av ferdsel og andre aktiviteter i eksisterende verneområder må derfor vedtas av Kongen i statsråd. Dette gjelder selv om det i verneforskriften står at myndigheten er tillagt Miljødirektoratet. Det samme gjelder oppheving av eldre fredninger, for eksempel trefredninger.

For forvaltningsmyndigheten for verneområder vil dette ikke innebære noen praktisk endring. Eventuelle behov for endringer i verneforskriftene må fortsatt tas opp med Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet vil da, i samråd med Klima- og miljødepartementet, vurdere om det er aktuelt å starte en prosess med endring av den aktuelle verneforskriften, og eventuelt gi oppdrag om å gjennomføre høring av endringsforslaget på vanlig måte. Når saken kommer til Miljødirektoratet vil vi sende tilrådning til Klima- og miljødepartementet som så vil fremme forslag om forskriftsendring for Kongen i statsråd. Dette innebærer at prosessen kan ta noe mer tid.

Merk at alle behov for endringer i verneforskrifter skal avklares med Miljødirektoratet før eventuell høring. Dette gjelder også mindre endringer som Miljødirektoratet kan vedta etter delegert myndighet med hjemmel i naturmangfoldloven § 34 sjette ledd.

Regulering av ferdsel etter andre bestemmelser

Naturmangfoldloven § 22 har en særskilt hjemmel for ferdselsregulering i utmark. Bestemmelsen er en forskriftshjemmel for å regulere ferdsel i utmark for å hindre skade eller ulempe for planter eller dyr.

Bestemmelsen åpner for å gi forskrift om "*gjennomføring av større arrangementer i utmark og for naturstudier, fotografering mv. og for ferdselsformer som i særlig grad kan være skadelig*".

Ferdselsregulering etter denne bestemmelsen kan være aktuelt i områder som er tilholdssted for sårbare eller truede arter, eller for å regulere ferdsel i yngletiden. Bestemmelsen gjelder i tillegg til adgangen til å regulere ferdsel i naturmangfoldloven § 24 for prioriterte arter, og regulering av ferdsel i verneområder. Ved regulering av ferdsel etter naturmangfoldloven § 22, må det gjøres en konkret vurdering av hvilke ferdselsformer som kan være skadelig, og dermed omfattet av reguleringen.

Myndighet til å fastsette forskrift etter naturmangfoldloven § 22 er delegert til Miljødirektoratet ved kgl.res. 12. januar 2021.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Tone Lise Alstad Eid
seniorrådgiver

Gunnar Borgos
Tamnesveien 2016
7370 BREKKEBYGD

Trondheim, 29.01.20233

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/6474

Saksbehandler:
Marit Doseth

Vedtak i klagesak om oppføring av solcelleanlegg på Nedre Hyllingsvollen i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

Vi viser til klagen på Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen sitt vedtak 23.05.2022. Klagesaken ble oversendt fra Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen 24.05.2022.

Vedtak

Miljødirektoratet stadfester vilkårene om at solcellepanelet må plasseres på veggen av eksisterende bygningsmasse og at eksisterende anlegg må rives. Ny frist for rivning settes til 01.09.2023. Vilkåret om at rivingsavfall håndteres forsvarlig stadfestes, men kravet om at rivingsavfallet må fjernes til godkjent mottak oppheves.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 48 første ledd), den ulovfestede vilkårslæren og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Søknad

Randi og Gunnar Borgos søkte 27.10.2021 om tillatelse til oppføring av solcellepanel på Nedre Hyllingsvollen i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde. I søknaden vises det til tidligere henvendelser/søknader, framsatt i 2020 og 2021, hvor solcelleanlegget er beskrevet og det er gitt en begrunnelsen for etableringen. I disse henvendelsene har dere også bedt forvaltningsmyndigheten om å få bekreftet/avkreftet mulighetene for å oppføre anlegget innenfor gjeldende regelverk. Det opplyses at anlegget skal benyttes til belysning og kan maksimalt gi 350W pr. panel.

Vedlagt søknaden var det bilde av anlegget som allerede er oppført.

Uttalelse fra kulturminnemyndigheten

Verneområdestyret forela søknaden for kulturminnemyndigheten til Trøndelag fylkeskommune. Fylkeskommunen uttalte 10.02.2022 at omsøkte løsning var uheldig og mer skjemmende for seterkulturmiljøet enn en tradisjonell panelløsning festet på sør eller vestvendt veggflate. De mente det omsøkte tiltaket ville være et langt mer omfattende forstyrrende visuelt og fysisk inngrep i terrenget.

Selv om solcellepanel er et uheldig fremmedelement, la kulturminnemyndigheten til grunn at det historiske miljøet burde tåle to panelelementer på hytta den skal forsyne. Det vises også til "Byggeskikkveileder for Forollhogna" hvor det står følgende:

"Solcellepanelene er ofte vinklet ut fra veggen for å få best mulig effekt på solinnstrålingen. Dette gjør imidlertid at panelene blir ekstra synlige. I seterdalene bør derfor solcellepanel monteres flatt på veggen. Montering av solcelleanlegg på tak bør unngås på grunn av at dette gir blanke flater som er synlig på langt hold."

Vedtak

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen ga 24.03.2022 tillatelse til oppføring av solcellepanel på Nedre Hyllingsvollen i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde med hjemmel i verneforskriften for landskapsvernområdet § 3 punkt 1.3 bokstav e). Det ble fattet følgende vedtak:

"Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen gir Gunnar Borgos tillatelse til oppføring av solcellepaneler og vannslange med kran på Nedre Hyllingsvollen gnr.101 bnr.3 i Røros kommune i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde. Det settes følgende vilkår:

- 1. Solcellepanelet må plasseres på veggen av eksisterende bygningsmasse.*
- 2. Eksisterende anlegg må rives. Frist for dette settes til 01.09.2022. Rivningsavfall håndteres forsvarlig og leveres til godkjent mottak.*
- 3. Vannslangen legges så godt skjult som mulig i terrenget, og kran monteres på*

stolpe eller stativ i naturvennlige materialer.

4. Etter gjennomføring av tiltakene skal ferdigstillelse dokumenteres med bilder av solcellepanel og vannslange med kran.

5. Det må fremmes egen søknad om eventuell motorisert ferdsel i forbindelse med byggetiltaket."

Klagers argumenter

Verneområdestyret sitt vedtak ble påklaget av dere 29.03.2022.

Det er vilkårene i tillatelsens punkt 1 og 2 som påklages. Innledningsvis gis det imidlertid uttrykk for den usikkerheten dere hadde hatt angående søknadsplikten. Henvendelser til forvaltningen om dette høsten 2020 ble ikke besvart, noe som ble tolket som en aksept av omsøkte planer. Den utvendige delen av anlegget ble derfor ferdigstilt medio oktober 2021.

Kravet om at solcelleanlegget skal plasseres på veggen til eksisterende bygningsmasse mener dere strider mot byggeskikken i området. En slik plassering vil frata både huset og hele seteranlegget dets historiske preg. Det vises til forvaltningsplanen som presiserer at arbeid med hus skal skje i samsvar med tidligere tiders byggeskikk. Derfor plasserte dere solcellepanelene i skogkanten i utkanten av innmarka, noe som medførte høyere installeringskostnader. Uansett mener dere det vil det være vanskelig å montere panelet på veggen mot sør på grunn av anleggets størrelse. I tillegg vil snøforholdene gjøre en slik montering problematisk, da panelene på vinteren stort sett vil befinne seg i snøen og vanskeliggjøre alminnelig trafikk rundt huset.

Kravet om rivning og håndtering av avfall mener dere etter hva vi forstår er urimelig. Dere viser til det møysommelige arbeidet det har vært å etablere solcelleanlegget, både økonomisk og fysisk. Vilåret innebærer også at dere må frakte avfallet først ned til Brekken og så videre til Røros. Som alternativ til rivning tilbyr dere å beise stativet som solcellepanelet er plassert på slik at det vil bli mindre synlig.

Avslutningsvis visers dere til at saksbehandlingstiden har vært urimelig lang og at det ikke er mottatt foreløpig svar, slik forvaltningsloven krever. Saken ble sendt til verneområdestyret i oktober 2020 og først behandlet av styret 24.03.2022.

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalens merknader

Verneområdestyret behandlet klagen 23.05.2022. Av saksframlegget framgår det at det ble lagt avgjørende vekt på uttalelsen fra kulturminnemyndigheten til Trøndelag fylkeskommune, men også på muligheten for presedens i saken. Verneområdestyret ønsket ikke at ulike anlegg og installasjoner skal plasseres rundt setervollene av hensyn til kulturmiljøene som skal ivaretas. Slike plasseringer kan være negativt for naturen og dyrelivet.

Styret mente også at en naturlig konsekvens av at solcellepanelet må flyttes, er at det ulovlig oppførte solcelleanlegg må rives, og at det påklagde vilkåret om rivning av eksisterende anlegg derfor må opprettholdes.

Styret beklaget den lange saksbehandlingstiden, noe som medførte at styret valgte å ikke anmelde det ulovlig oppførte anlegget.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Hva gjelder saken?

Saken gjelder klage på vilkår i verneområdestyrets tillatelse til oppføring av solcellepanel på Nedre Hyllingsvollen i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde. Det klages over vilkåret om at omsøkte solcellepanel må plasseres på veggen til eksisterende bygningsmasse. Videre klages det over at oppførte solcellepanel må fjernes innen 1. september 2022 og at rivingsavfall må håndteres forsvarlig og leveres til godkjent mottak.

Regelverk

Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde ble vernet ved kongelig resolusjon 9. januar 2009.

Formålet med vernet er å ta vare på et større naturområde som er relativt lite påvirket av tyngre tekniske inngrep, med det biologiske mangfold som preger landskapet. Den urørte vassdragsnaturen knyttet til Glommas kilder er her av særlig verdi. Fjellbjørkeskogen skal ivaretas som en viktig del av landskapsbildet. Vernet omfatter også verdifulle innslag av kulturlandskap, kulturminner og sammenhengen mellom disse, særlig de tallrike samiske kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Ifølge verneforskriften § 3 punkt 1.1. er området vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Det er derfor forbud mot inngrep som vegbygging, oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, mm. Opplistingen i bestemmelsen er ikke uttømmende.

Oppføring av solcelleanlegg er forbudt etter denne bestemmelsen. Det må derfor gis dispensasjon for at oppføring av solcelleanlegget skal være lovlig. Verneområdestyret har gitt dispensasjon med hjemmel i verneforskriften § 3 punkt 1.3 bokstav e) som sier at det kan gis tillatelse til oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendige til jordbruksformål, beitebruk og reindrift.

Naturmangfoldloven § 48 første ledd er en generell dispensasjonsbestemmelse hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Det er første alternativ i naturmangfoldloven § 48 første ledd som vil kunne kommet til anvendelse i foreliggende tilfelle. Forarbeidene til denne bestemmelsen sier at regelen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som man ikke kunne forutse eller spesielle/særskilte tilfeller som

ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Bestemmelsen er ment for bagatellmessige inngrep eller midlertidige forstyrrelser som er av stor betydning for søker.

Ifølge forvaltningsplanen skal all bygging være i tråd med lokal byggeskikk, jf. side 61.

Konkret vurdering

Verneområdestyret har gitt tillatelse til det omsøkte solcellepanelet med hjemmel i verneforskriftens § 3 punkt 1.3 bokstav e, som åpner for å gi tillatelse til oppføring av blant annet anlegg som er nødvendige til jordbruksformål.

På eiendommen utøves jordbruksvirksomhet på vegne av forvaltningsmyndigheten. Vollen blir slått med både med slåmaskin og beitepusser. Det har også vært ryddet kratt. Vilkåret i § 3 punkt 1.3 bokstav e, er imidlertid at det bare er anlegg som er *nødvendige* (vår utheving) til jordbruksformål som kan tillates oppført i samsvar med denne bestemmelsen. Det omsøkte anlegget kan maksimalt gi 350 W pr panel og er tenkt benyttet til belysning. Solcelleanlegget er altså ikke nødvendig for den landbruksvirksomheten som drives, men skal gi mer komfort og bedre ivareta brannsikkerhet ved opphold på vollen. Vi legger derfor til grunn at solcelleanlegget ikke er nødvendig for selve jordbruksvirksomheten og at verneforskriften § 3 punkt 1.3 bokstav e derfor ikke kommer til anvendelse.

Forvaltningsmyndigheten kan imidlertid etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ gi tillatelse til tiltak som ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Dette betyr at det kan gis dispensasjon dersom det omsøkte solcellepanelet ikke er i strid med verneformålet eller ikke påvirker verneverdiene nevneverdig.

Formålet med Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde er blant annet å ta vare på et større naturområde som er relativt lite påvirket av tyngre tekniske inngrep, med det biologiske mangfold som preger landskapet. Vernet omfatter også verdifulle innslag av kulturlandskap, kulturminner og sammenhengen mellom disse, særlig de tallrike samiske kulturminner.

Vedlagt saksdokumentene er et bilde av det oppførte solcelleanlegget. Anlegget som er plassert på et stativ, er relativt stort og fremstår som et godt synlig inngrep og et fremmedelement i terrenget, og vil derfor kunne påvirke landskapet. Hvor stor påvirkningen på landskapet er, vil avhenge av plassering, terreng og landskap ellers. Det vises til kulturminnemyndigheten til Trøndelag fylkeskommune som i sin uttalelse sier at frittstående anlegg vil virke mer skjjemmende i setermiljøet enn en tradisjonell panelløsning festet på sør eller vestvendt veggflate.

Selv om solcellepanel er et uheldig fremmedelement, la kulturminnemyndigheten til grunn at det historiske miljøet burde tåle to panelelementer på hytta den skal forsyne. En montering på allerede eksisterende bygningsmasse vil medføre at andre deler av landskapet fremstår som mer uberørte. Dette er i samsvar med verneformålet om å ivareta et større naturområde som er relativt lite påvirket av tyngre tekniske inngrep. En slik plassering vil i dette tilfellet ikke påvirke landskapet så mye at det strider mot verneformålet eller påvirker verneverdiene nevneverdig. Vilkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ er derfor oppfylt.

Selv om vilkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ er oppfylt, skal det foretas en skjønnsmessig vurdering av om dispensasjon kan gis. Som klageinstans har vi begrensede muligheter for å omgjøre styrets skjønnsmessige vurdering. Vi finner det derfor ikke nødvendig å foreta en skjønnsmessig vurdering av om det burde gis dispensasjon etter § 48 første ledd, første alternativ.

Ifølge den ulovfestede vilkårslæren kan det ved avgjørelser som hører under forvaltningens skjønn, settes vilkår ved tillatelsen, jf. Rt. 2003 s. 764. Kravet er at vilkåret har saklig sammenheng med avgjørelsen, og at det ikke er uforholdsmessig tyngende.

At vilkåret må være saklig innebærer at det må ha en saklig sammenheng med det tillatelsen gjelder, for eksempel dersom vilkåret tar sikte på å avverge skadevirkninger som en tillatelse kan få. Om et vilkår er saklig vil bero på en konkret tolking av regelverket som åpner for å gi tillatelsen, det vil i denne saken si verneforskriftens formålsbestemmelse, dispensasjonsbestemmelsen og det overordnede formålet med landskapsvern i naturmangfoldloven § 36.

Solcellepanelet er allerede oppført, men søknaden/klagen skal behandles som om tiltaket ikke er utført.

Ifølge naturmangfoldloven § 36 er det landskapet som sådant som vernes. Det fremgår av bestemmelsen at det i landskapsvernområder ikke må iverksettes tiltak som kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig.

Dere hevder en plassering på eksisterende bygning vil frata både huset og hele seteranlegget dets historiske preg. Trøndelag fylkeskommune sier i sin uttalelse at et frittstående anlegg ville virke mer skjemmende i setermiljøet enn en tradisjonell panelløsning festet på sør eller vestvendt veggflat. Frittstående solcellepaneler vil påvirke kulturlandskapet mer mener kulturminnemyndigheten. Vi er enige med verneområdestyret i at det bør legges vesentlig vekt på fagmyndighetens uttalelse om hva som er beste plassering i slike saker. Det vises også til naturmangfoldloven § 12 hvor det heter at man skal velge miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Denne bestemmelsen tilsier også at det kan stille vilkår om beste plassering av et tiltak. Vi mener det er et saklig vilkår å stille krav om en plassering som minsker en uheldig landskapspåvirkning.

Videre kan vilkåret ikke være uforholdsmessig tyngende. Hva som er uforholdsmessig tyngende, må også avgjøres etter en konkret vurdering.

At anlegget skal plasseres på eksisterende bygninger mener dere er urimelig siden anlegget er stort og det vil kunne skape problemer med fremkommeligheten rundt huset vinterstid. Vi mener det ikke er et uforholdsmessig tyngende vilkår at anlegget skal plasseres på eksisterende bygning, selv om dette vil kunne vanskeliggjøre alminnelig trafikk rundt huset på grunn av snøforholdene. Vilkaåret er satt ut fra en vurdering av hvilken plassering som best ivaretar verneinteressene.

Vi legger derfor til grunn at vilkåret om at omsøkte solcellepanel skal plasseres på veggen til eksisterende bygningsmasse er saklig og ikke uforholdsmessig tyngende, og vilkåret er derfor lovlig.

I vedtakets er det stilt krav om at det oppførte solcellepanel må fjernes innen 1. september 2022. Fysiske inngrep og tiltak vil ha betydning for landskapspåvirkningen, og tiltaket er oppført uten tillatelse. Det er gitt tillatelse til solcelleanlegg med annen plassering, og fjerning av allerede oppført tiltak etter vår vurdering ikke være urimelig selv om fjerningen medfører både arbeidsinnsats og omkostninger. Vilkåret vurderes ikke å være uforholdsmessig tyngende. Siden fristen fra styret er utløpt før klagebehandlingen settes ny frist for fjerning.

Det er i styrets vedtak også stilt vilkår om at rivingsavfall må håndteres forsvarlig og leveres til godkjent mottak. Hva som skjer med avfall som fraktes ut av verneområdet er uten direkte betydning for verneverdier og verneformål, og vi mener det ikke er grunnlag for å stille vilkår om dette. Vilkåret om at avfall skal leveres godkjent mottak oppheves derfor.

Når det gjelder forvaltningens manglende respons på henvendelser/søknader til styret, vises det til forvaltningslovens saksbehandlingsregler. Forvaltningen har en alminnelig veiledningsplikt, jf. forvaltningsloven § 11. Forvaltningen skal forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold, og dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares, skal det gis et foreløpig svar, jf. § 11 a). Selv om forvaltningsmyndigheten her ikke har svart på henvendelser i tråd med forvaltningslovens regler medfører ikke dette at søknaden anses som innvilget etter en viss tid. Verneforskriften setter forbud mot oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger. Forvaltningsmyndigheten må gi en dispensasjon fra dette forbudet dersom tiltaket skal være lovlig.

Miljødirektoratet finner ikke grunnlag for å overprøve styrets vurdering og opprettholder vedtaket med endring av vilkåret om håndtering av avfall.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen

Postboks 2600

Postboks 2600

7734

7734

STEINKJER

STEINKJER

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Trondheim, 13.12.2022

Deres ref.:
22S55EB9

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/11550

Saksbehandler:
Kim Daniel Hansen

Avslag på autorisasjon som besøkscenter skog

Vi viser til søknaden om autorisasjon datert 21. oktober 2022 med referansenummer 22S55EB9.

Vedtak

Miljødirektoratet gir avslag på søknaden om autorisasjon som besøkscenter skog. Retningslinjene for autorisasjon og reautorisasjon av besøkscenter er lagt til grunn for vedtaket.

Søknader

Vi mottok åtte søknader om autorisasjon som besøkscenter skog innen fristen 21. oktober 2022. Vi har vurdert søknadene og i hvilken grad de kan oppfylle formålet med besøkscenter generelt og Besøkscenter skog spesielt (se retningslinjene: <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/friluftsliv/myndigheter/bli-autorisert-besokssenter/>).

Miljødirektoratets vurderinger

Omtale av vinner

Miljødirektoratet har besluttet å gi autorisasjon som besøkscenter skog til Anno Norsk skogmuseum i Elverum. Vi har sammenliknet søkerne basert på kravene som stilles i retningslinjene for et autorisert besøkscenter for skog. Etter en samlet vurdering tilbyr Anno Norsk skogmuseum den beste løsningen for besøkscenter skog. Anno Norsk skogmuseum har på en svært god måte gjort godt rede for hvordan de vil oppfylle de fastsatte autorisasjonskravene. De oppfyller alle kravene på en god måte og på en rangering av søkerne på hvert kriterium er Anno Norsk skogmuseum rangert øverst på en stor overvekt av kravene. De har levert den klart beste løsningen når det gjelder målgrupper, naturveiledning, utstilling, bygg og lokalisering.

Omtale av søker

Søknaden dere har levert svarer godt på autorisasjonskravene bygg og utstilling. Jevnt over scorer den likevel lavere enn valgt aktør på de fleste av kriteriene som vi har vektlagt. Dette gjelder spesielt lokalisering, målgrupper og virksomhetsplan. En del av kriteriene er beskrevet gjennomgående lite presist og en del virker fortsatt å være i en tidlig fase av planlegging. Ut fra en samlet vurdering er søknaden rangert lavere enn valgt aktør. På bakgrunn av dette avslår vi søknaden om autorisasjon.

Klagerett

Dere kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Torfinn Sørensen
avdelingsdirektør

Terje Qvam
seksjonsleder

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Kløftvegen 1
7590 TYDAL

Trondheim, 24.02.2023

Deres ref.:
23SA2D91
Lars Slettom

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/546
23010047

Saksbehandler:
Eva Lindgaard

Avslag på søknad om tilskudd - infotiltak på forvaltningsknutepunktet i Tydal

Vi viser til søknaden datert 10.01.2023 med referansenummer 23SA2D91 om tilskudd på kr 170 000 til "infotiltak på forvaltningsknutepunktet i Tydal". Søknaden er avslått.

Begrunnelse for avslaget

Utviklingsmidlene for besøkssentre for nasjonalpark gis i 2023 i sin helhet til de 18 autoriserte sentrene, som er i tråd med statsbudsjettet for 2022-2023 (Prop. 1 S 2022-2023). Dette betyr at vi ikke har tilskuddsmidler til uautoriserte besøkssentre i år for temaet nasjonalpark. Vi avslår derfor søknaden om støtte til infotiltak på forvaltningsknutepunktet i Tydal for 2023.

Klagerett

Du/dere kan klage på vedtaket, jf. forvaltningsloven kap. VI. Fristen for å klage er tre uker fra du/dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Otto Okstad
seksjonsleder

Eva Lindgaard
saksbehandler

From: Hauke Haupt[s:hauha@trondelagfylke.no]

Sent: 21.11.2022 10:34:10

To: Berger, Marit Sophie[fmtlmsb@statsforvalteren.no]

Subject: Svar på - Høring - Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

Hei,

Vi viser til mottatt utkast til besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde.

Når det gjelder kulturarven i det berørte området, er det laget et godt kunnskapsgrunnlag gjennom det registreringsarbeidet som er dokumentert og beskrevet i utkastet (Sårbarhet kulturminner).

En viktig del av vernet og varsom og hensiktsmessig bruk av kulturarven er formidling. Strategien bør formulere konkrete mål hvilke områder og enkeltminner, som bør skiltes på stedet, utover digitale infoportaler.

Dette for å sikre at de viktigste kulturhistoriske miljøene er ivaretatt i tilstrekkelig grad.

Styrke natur og kulturarv verdiene som effektmål.

Besøksstrategien drøfter og sikter til å tilrettelegge en viktig kulturhistorisk ferdselsåre: pilegrimsleden, som har regional verneinteresse.

I dag brukes begrepet kulturmiljø istedenfor kulturminne.

Ny kulturmiljølov utredes: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/nytt-utvalg-skal-utrede-ny-lov-om-kulturmiljo/id2920336/>

Dette begrepet bør innarbeides i strategien.

Vi viser videre til vårt arbeide med tilrettelegging og formidling:

<https://www.trondelagfylke.no/globalassets/dokumenter/kulturminner/regional-plan-for-kulturmiljo---hoveddokument-vedtatt-15.12.21.pdf>

Tema 1: Regionale verdier og kunnskapsformidling og Tema 5: Opplevelsesnæringer

Og for verdensarvområdet Røros: **Infoside: Verdensarven Røros bergstad og Circumferensen**

Med vennlig hilsen

Hauke Haupt

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Hauke Haupt

Seniörrådgiver

Seksjon kulturminner

hauha@trondelagfylke.no

74 17 51 71

74 17 40 00 (sentralbord)

www.trondelagfylke.no

Tlf: +4774175171

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Berger, Marit Sophie <fmtlmsb@statsforvalteren.no>

Sendt: torsdag 13. oktober 2022 16:44

Til: Postmottak Tröndelag fylkeskommune <postmottak@trondelagfylke.no>;
aah@statsskog.no; trondelag@bondelag.no

Emne: Høring - Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

Denne eposten er sendt fra en person utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg før du er sikker på hvem avsender er og at innholdet er trygt.

Hei!

Vedlagt følger høringsbrev for Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen og tilhørende naturreservater.

Høringsfristen er satt til 11.11.2022.

Dette brevet sendes på e-post til de mottakere der elektronisk forsendelse feilet.

Med vennlig hilsen
Marit Sophie Berger
nasjonalparkforvalter

Telefon:

Mobil:

E-post:

Web:

73 19 92 20

40 61 70 01

<https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fwww.nasjonalparkstyre.no%2FVerneomradestyret-for-Skardsfjella-Hyllingsdalen-landskapsvernomrade&data=05%7C01%7Cpostmottak%40trondelagfylke.no%7C242a45a8c73c4735f31d08daad295885%7Cb6334d0113b94531a3a6532e479d9a1a%7C0%7C0%7C638012690343803673%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzliLCJBTiI6IjEhaWwiLCJXVCi6Mn0%3D%7C3000%7C%7C%7C&data=DXmfeWx197uyfcxH3K%2BMWgWUEZj4%2Bp45%2FFe3oxzCOVs%3D&reserved=0>

Nasjonalparkstyret
for Femundsmarka
og Gutulia

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Verneområdestyret
for Trollheimen

Til

Klima og Miljødepartementet

14.02.2022

Prioritering av informasjonsarbeid i verneområder – behov for økte ressurser til dette arbeidet

Formidling og informasjon er svært viktige virkemiddel for å nå fram til brukerne i verneområdene, slik at besøkende får en god opplevelse. Men også slik at viktige verneverdier ivaretas. Mange av verneverdiene er i dag under press, blant annet på grunn av stort besøkstrykk og ulike aktører og interessegrupper som benytter verneområdene til sin aktivitet, enten det er friluftsliv eller næringsutøvelse.

De senere årene har brukerne og deres opplevelser og tilbud i verneområdene fått et betydelig fokus, dette gjenspeiles også i strategidokumenter for norsk reiselivsutvikling, der nasjonalparker trekkes fram som prioriterte besøksmål.

Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene

Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområder kom i 2019. Her pekes det på at både undervisning med naturveiledere og informasjonstavler, blant annet, er viktige tilbud til publikum og at besøkssentre samler et større fagmiljø. Fra Handlingsplanen s.39: «*For å bedre kvaliteten på utadrettet kommunikasjon, bør det utvikles et tettere tverrfaglig samarbeid mellom de som arbeider med formidling. I dette arbeidet er museer, naturveiledere, natur- og kulturminneforvaltning, utdanningsinstitusjonene, natur- og kulturminneguidene og den enkelte bedrift viktige.*»

Besøksstrategi – oppfølging av tiltaksplan

Det er lagt ned mye arbeid i utarbeiding av besøksstrategier og mange av de tiltakene som listes opp i handlingsplanene er relatert til ulike informasjonstiltak. Det settes derfor store krav til gjennomføring av disse tiltakene, i forhold til informasjonsfaglig kompetanse.

Kommunikasjonsarbeidet er en viktig del av besøksforvaltningen. Besøksstrategiene som utarbeides skal si noe om hvordan vi kommuniserer best mulig med de besøkende i våre områder. Merkevarer Norges nasjonalparker legger føringer for hvordan en bygger opp denne kommunikasjonen. Merkevarer skal gi en samlende visuell identitet for aktørene under merkevarer.

For nasjonalparkstyrene er det i merkevarer helt klare forventninger om at de skal arbeide med:

Innfallsporter og informasjonspunkt, besøksrettet hjemmeside, Facebook, Instagram, hjemmeside for styrene, brosjyremateriell og kommersielt merke.

I tillegg er det ønskelig og nødvendig at man kan jobbe mer aktivt opp mot lokale og nasjonale media, for å få ut budskapet i forhold til verdier og utfordringer i våre verneområder. Det er også behov for å følge opp mediainnspill som setter søkelys på ulike utfordringer i verneområdene, når dette får omtale, og det er behov for å imøtegå eller rette opp informasjon. Ulike fagtidsskrift og medlemsblad etc kan også være gode formidlingsarenaer.

Kommunikasjon og informasjonsarbeid er et eget fag. Ikke alle nasjonalparkforvaltere besitter denne kompetansen, og kan derfor bruke uforholdsmessig mye tid på slikt arbeid som igjen går ut over andre oppgaver. Særlig løpende kommunikasjonsarbeid opp mot sosiale medier krever kunnskap og tid (lage innlegg, annonser og promotering). Fordelen med å ha en dedikert person som jobber med informasjon og kommunikasjon er flere, og særlig i arbeidet med informasjon på internett, SoMe og for dialog med reise- og næringslivet er dette synlig.

Fem nasjonalparkstyrene i Trøndelag ønsker å samarbeide om en ressurs knyttet opp mot informasjon og kommunikasjon dette er; Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia, Verneområdestyret for Trollheimen, Nasjonalparkstyret for Forollhogna, Nasjonalparkstyret for Skarvan - Roltdalen og Sylan, Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen.

Det er ulike utfordringer knyttet til informasjon og kommunikasjon for de ulike områdene.

I **Femundsmarka** er det gjort kartlegginger som viser at det er store utfordringer knyttet til bålrensing og forsøpling langs populære vassdrag. Mange leirplasser utsettes for såpass stor påvirkning at det forringer verneformålet. God og målrettet informasjon kan være et viktig virkemiddel for å bidra til gode holdninger og ivaretagelse av verneformålet.

I **Forollhogna** er verneområdene viktige leveområder for villreinen. Ferdsele her er forholdsvis liten og spredt sammenlignet med andre villreinområder, likevel er *ferdsele* pekt på som utfordrende for villreinenes trekk og arealbruk og da spesielt ferdsele mot Forollhogna-

toppen. Det tilrettelegges med ulike typer «trimposter» i og utenfor verneområdene, og det er et økende ønske om organiserte turer mm. Særlig de siste årene har også antall naturfotografer med villrein som mål økt.

Trollheimen har høyt besøkstrykk og mange aktører som aktivt deler dronofilmer og turbeskrivelser som leder nye besøkende til områdene. En del av områdene tåler bruk, mens andre områder bør skjermes mer i tid og rom av hensyn til sensitive arter, sårbar vegetasjon og tamreindrift. For å kunne styre informasjonen i positiv retning trengs en informasjonsmedarbeider som kan være i tett dialog med Turistforeningene og reiselivsaktørene i området.

I **Skardsfjella og Hyllingsdalen** er besøkstrykket relativt lite i dag, og en har ønske om å bevare dette som et større sammenhengende relativt urørt område. Dette er utfordrende kommunikasjonsmessig, der en på den ene siden skal informere om områdets naturverdier og på den andre side ikke ønsker å stimulere til økt uheldig bruk.

I **Skarvan og Roltdalen** samt **Sylan** er besøkstrykket stedvis relativt høyt og tilrettelegging og kanalisering av ferdselen er viktig for å unngå uheldig påvirkning på sårbar vegetasjon, dyreliv og tamrein. Fjellområdet er viktig leveområde for den sterkt truede fjellreven. Utfordringer er knyttet til nærgående fotografer på fjellrevhi, fortyrrelser av hekkende rovfugl ved påsketider, digitale trimposter og sykling i vått terreng.

Framtidig organisering av informasjonsarbeidet i våre verneområder

Vi har blitt orientert om at kommunikasjonsstillingen på Hjerkinns skal videreføres i 2023. Denne stillingen har gitt nasjonalparkstyrene et kraftig løft for informasjon gjennom en god kommunikasjonsplan, nye besøksrettete nettsider, sosiale medier, møter med aktører m.v. Sekretariatene vurderer at ressursen i tillegg til å være en sårt tiltrengt ressurs med profesjonalitet på informasjons- og kommunikasjonsarbeid, gir ekstra synergier og nytteverdi i forhold til styrking av kompetanse om ivaretagelse av felles verneformål. Det har synliggjort samarbeidsmuligheter med aktører som driver aktiviteter i flere verneområder. Informasjonsmedarbeideren kan oppfattes av publikum og brukere som mer «nøytral» enn forvalterne, dette gir bedre forutsetning for å skape god dialog mellom forvaltning og aktører knyttet til verneområdene.

Sekretariatene i de ulike verneområdestyrene i Norge har et stort spenn i arbeidsoppgaver og arbeidsmengde. Den nye merkevaren for Norges nasjonalparker ønsker å signalisere kvalitet og profesjonalitet i forhold til utforming av hjemmesider, brosjyrer, skilt og innfallsporter. Da er det viktig at innholdsproduksjonen og kommunikasjonen har samme standard og kvalitet. Dette fordrer profesjonalitet i forhold til disse oppgavene, og denne kompetansen innehas ikke i verneområdestyrene i dag.

Oppsummering

De fem samarbeidende nasjonalparkstyrene har for 2023 søkt Miljødirektoratet om midler til en styrking av informasjons- og kommunikasjonsarbeidet, ved å samarbeide om en felles stilling. Vi har nå fått tilbakemelding om at det ikke er tilgjengelige ressurser i 2023 til dette, innenfor rammene av tildelte midler. Vi vil derfor oppfordre departementet til å prioritere øremerkede midler til kommunikasjon og informasjon om verneområder i framtidige Statsbudsjett.

Med hilsen

Christian Elgaaen/ styreleder

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia

Ola T Heggem/ styreleder

Verneområdestyret for Trollheimen

Sivert Moen/ styreleder

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Even Østbyhaug/ styreleder

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen

Ole Morten Balstad/ styreleder

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan

Kopi: Miljødirektoratet

Arkivsaksnr: 2023/49

Saksbehandler: Marit Sophie Berger

Dato: 28.02.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	4/2023	09.03.2023

Vedtak i delegerte saker i perioden 18.11.2022 - 28.02.2023

Vedlegg:

Forvalters innstilling

Det refererte vedtaket tas til orientering.

Saksopplysninger

I vedtektene for verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen åpnes det for at kurante ferdselssaker kan delegeres til verneforvalteren. Det samme gjelder saker etter verneforskriftens øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven §48 der styret tidligere har gitt tillatelse og forutsetningene er tilnærmet uendret og/eller der det foreligger etablert praksis fra tilsvarende saker behandlet av styret og/eller der forvaltningsplanen gir entydig føringer for utfallet. Slik delegasjon ble gitt av verneområdestyret i sak 5/2016.

Her refereres ett vedtak som er fattet siden sist styremøte:

DS 1/2023 – Arkivsak: 2022/11634

Vedtak

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen gir Terje Danielsen tillatelse til bruk av snøscooter fra Ridalsvegen til hytte gnr/bnr 132/582 ved Rien i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer pr. sesong i vintersesongene 2022/23, 23/24, 24/25 og 25/26,

2. Det gis i tillegg tillatelse til 1 tur/kjøredag for transport av bygningsmaterialer for ekstraordinært vedlikehold i hver av vintersesongene 2022/23, 23/24, 24/25 og 25/26.
3. Det forutsettes at traseen beskrevet i kart i saken benyttes ved transportene.
4. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. juni 2026.
5. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 1. mai.
6. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre.
7. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.
8. Det må i tillegg søkes kommunen om tillatelse etter motorferdselloven.

Denne tillatelsen er gitt i medhold av forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, § 3 punkt 5.3e, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter, buer og setrer og lignende. Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende veger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

Kjøredag: Transport av store mengder ved og materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må fremgå av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

DS 1/2023 Skardsfjella og Hyllingsdalen - tillatelse til transport med snøscooter til hytte gnr/bnr 132/582

Arkivsaksnr: 2022/5025

Saksbehandler: Marit Sophie Berger

Dato: 28.02.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	5/2023	09.03.2023

Saksframlegg - Klage på vedtak - dispensasjon motorisert transport i forbindelse med næringsfiske i Rien - Rørosfisk AS

Vedlegg

- 1 Foreløpig svar - klage på vedtak - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon motorisert transport i forbindelse med næringsfiske i Rien - Rørosfisk AS
- 2 Klage på vedtak - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon motorisert transport i forbindelse med næringsfiske i Rien - Rørosfisk AS
- 3 Vedtak - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde og Tjerråøyan naturreservat - motorferdsel langs traktorveg - Rørosfisk AS
- 4 Saksframlegg med vedtak Sak 14/2022

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen utsetter behandling av klagen fra Rørosfisk AS til det er foretatt befaring av traktorvei og adkomst ned til naustet på barmark. Befaring gjennomføres så snart det er barmark i området, og helst innen 1. halvdel av juni 2023. Vedtaket fra 02.06.2022 vil fortsatt være gyldig inntil klagen er behandlet.

Saksopplysninger

Det vises til klage fra Rørosfisk AS datert 20.02.2023. Klagen gjelder verneområdestyrets vedtak 02.06.2022 i sak 14/2022 om dispensasjon til transport med bil langs traktorvei til naust ved Sundet ved Rien. Formålet er transport av utstyr og fangst i forbindelse med næringsfiske i Rien. Klagen gjelder vilkåret i pkt 2. i vedtaket gjengitt her:

Vedtak:

«Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen gir Rørosfisk AS tillatelse til motorisert transport langs traktorveg til naust ved Sundet nord i Rien, gnr.89 bnr.27, gjennom Tjerråøyan naturreservat og i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 10 turer i barmarksesongen 2022-25 for transport av utstyr og fangst i forbindelse med næringsfiske i perioden 15. juli og til isen legger seg.
2. Det forutsettes at transporten skjer langs traktorvegen fram til P-plass der stien går ned til naustet gnr 89 bnr 27, jf blå trase på kart i saken.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. desember 2025.
4. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, friluftsliv og reindrift. Eventuell slitasje/kjøreskader fra virksomheten på traktorveg eller terreng, må utbedres fortløpende.

Denne tillatelsen er gitt i medhold av verneforskriften for Tjerråøyan naturreservat §5 punkt 5, der det heter at «forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til «transport av varer og utstyr til hyttene øst for naturreservatet. Transport skal foregå på eksisterende traktorvei eller med luftfartøy eller med beltekjøretøy på vinterføre.»

Tillatelsen er videre gitt i medhold av verneforskriften for Skardsfjella og Hyllingsdalen § 3 punkt 5.3.e, om at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til «transport av varer og utstyr til hytter, buer, setrer og lignende. Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende veger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre.»

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Brudd på bestemmelsene og vilkår i tillatelsen kan medføre straffansvar.»

Momenter i klagen

Vedtaket i saken ble fattet 02.06.2022, men vedtaksbrevet ble ikke sendt ut til Rørosfisk AS før 02.02.2023. Klager påpeker at dette er er uholdbart ev ett offentlig forvaltningsorgan at underretning til søker skal ta så lang tid.

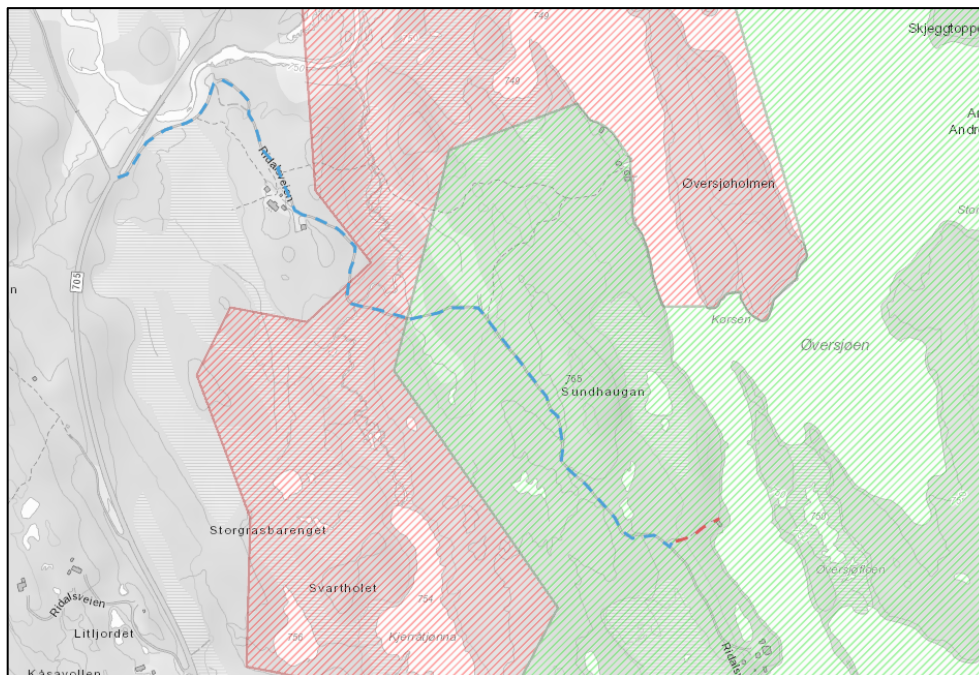
Klager mener vilkåret om at det ikke skal kjøres helt ned til naustet gjør tillatelsen lite tjenelig for deres formål. Bakgrunnen for deres søknad var å kunne få tilgang til sjøen, nær adkomst med bil for å slippe å bære garn og fiskefangster over lengre avstand. Fiskekasse med fangst oppgis å kunne veie opptil 60-70 kg. De opplyser videre at den siste biten på 60 m ned til sjøen ikke er en sti, men en traktorvei godt kjørbart for bil. Søker opplyser at de ikke har benyttet denne adkomsten i 2022.

Rørosfisk AS mener at innlandsfiske som næring må sees på, på lik linje som gårds- og skogsdrift samt reindrifutøvelsen som skjer i området når det gjelder motorisert ferdsel.

Rørosfisk AS ber om at saken tas opp til ny behandling der svaret enten blir nei, eller at det gis anledning til inntil 15 turer årlig. Den mest aktuelle tidsperioden for transport er august, september og oktober.

*Flybildene over er fra Norge i bilder (2022 og 2020) og viser P-plassen som en grå firkant og en skimter adkomsten ned til naustet.
Kartet under viser traktorveg med blå stiptet strek og adkomsten fra parkering og ned til naustet med rød stiptet strek. Rødt skarvert område er Tjerråøyen naturreservat og område med grønn skravur er Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde.*

Vurdering

Saksgang for klagebehandlingen:

Klagen ble mottatt 22.02.2023. Vedtaket det klages på ble fattet 02.006.2022, men klager fikk vedtaksbrevet først 02.02.2023. Forvalter er enig med klager i at dette ikke er holdbart forhold til å sørge for at partene blir underrettet om vedtak så snart som mulig, jf §27 i forvaltningsloven. Dette beklages på det sterkeste, og er absolutt ikke vanlig praksis. Dette skyldes trolig uheldige omstendigheter i forbindelse med nytt saksbehandlingssystem som ble innført våren 2022, og at forvalter først oppdaget at vedtaksbrevet ikke var sendt ut 02.02.2023.

Klagen er mottatt innenfor fristen på tre uker etter at klager ble kjent med vedtaket. Klager er søker og dermed part i saken og har klagerett. Klagen skal derfor behandles. Miljødirektoratet er klageinstans, men klagen behandles først av det organ som fattet vedtaket, dvs. Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen.

Klager ble underrettet pr. e-post 24.02.2023 om at klagen var mottatt og at den ville bli behandlet av verneområdestyret i møte 09.03.2023.

Dersom verneområdestyret imøtekommer klagen helt eller delvis blir det fattet et nytt enkeltvedtak, og saken sendes ikke videre til Miljødirektoratet. Dersom søker ønsker å klage på det nye vedtaket startes en ny klagesak.

Vurdering av klagen vedrørende vedtakets vilkår pkt 2

Klagen gjelder vilkåret i pkt. 2 der det forutsettes at transporten skjer langs traktorvegen fram til P-plass der stien går ned til naustet gnr.89 bnr. 27, jf. blå trase på kart i saken.

Klagen gjelder at de ikke kan kjøre bil på den siste biten ned til naustet, markert med rød stipling.

Bakgrunnen for å gi avslag for adkomsten fra parkeringsplassen og ned til naustet ligger i at dette ikke er en traktorveg/kjørespor hvor det er åpnet for å gi dispensasjon til kjøring på barmark jf verneforskriften og forvaltningsplanen for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde. Søknaden for denne strekningen er da vurdert etter unntaksbestemmelsene i §48 i naturmangfoldloven. Det vises her til de vurderingene som ble gjort ved første gangs behandling, og deler av denne er gjengitt under:

«Den rødstiplede delen av traseen må som sagt vurderes i forhold til Naturmangfoldloven §48. Her heter det at: *«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»*

Her foreligger det ikke sikkerhetshensyn eller vesentlige samfunnsinteresser som gjør motorferdselen nødvendig, og en må vurdere om motorisert ferdsel på den røde traseen strider mot verneformålet eller påvirker verneverdiene. En kan bare dispensere i de tilfellene tiltaket vil ha bagatellmessig påvirkning på verneverdiene.

Verneformålet er:

«Formålet med Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde er å ta vare på et større naturområde som er relativt lite påvirket av tyngre tekniske inngrep, med det biologiske mangfold som preger landskapet. Den urørte vassdragsnaturen knyttet til Glommas kilder er her av særlig verdi. Fjellbjørkeskogen skal ivaretas som en viktig del av landskapsbildet. Vernet omfatter også verdifulle innslag av kulturlandskap, kulturminner og sammenhengen mellom disse, særlig de tallrike samiske kulturminner. Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Den aktuelle traseen ble ikke befart av forvalter på barmark. Forvalter var der før første gangs behandling, men da var det fortsatt snødekke (23.mai 2022). Siden det forelå relativt nye flybilder ble saken vurdert på bakgrunn av det en kan se på bildene. Bildene viser at adkomsten ned til naustet ikke er opparbeidet på samme måte som traktorvegen inn. Vurderingen ved første gangs behandling var at motorisert transport fra traktorvegen og ned til naustet kan gi nevneverdig skade på vegetasjonen, og dermed verneverdiene i landskapsvernområdet. Det var derfor ikke grunnlag for å gi tillatelse etter §48 i naturmangfoldloven. Dersom dette skal kunne vurderes annerledes nå, må det foretas befaring på barmark. Forvalter vil derfor foreslå at saken utsettes til etter at en har fått gjennomført en slik befaring. Saken krever også behandling etter motorferdselsloven av Røros kommune, og det vil da være hensiktsmessig med en befaring sammen med saksbehandler fra kommunen.

Vurdering av klagen vedrørende vedtakets vilkår pkt 1

Vilkår i pkt. 1 i vedtaket omhandler antall turer og periode for kjøring. Klager ønsker at det gis tillatelse til 15 turer og at kjøringen vil foregå i perioden august-oktober. Forvalter ser det slik at dette vurderes samtidig med resten av klagen etter at befaring er gjennomført.

Kan næringsfiske vurderes på lik linje med annen primærnæring?

Rørosfisk AS mener at innlandsfiske som næring må sees på, på lik linje som gårds- og skogsdrift samt reindriftsutøvelsen som skjer i området når det gjelder motorisert ferdsl.

Motorferdsel i forbindelse med næringsfiske er ikke nevnt i de spesifikke dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriften og verneområdestyret kan ikke endre forskriften. En eventuell forskriftsendring må vedtas av Kongen i statsråd. I vurderingene i forhold til dispensasjon har verneområdestyret lagt vekt på at næringsfiske er en ønsket aktivitet med tanke på forvaltning av fiskebestand i Rien og lokalt næringsliv basert på naturressursene. Det er videre slik at transport på barmark også er søknadspliktig for reindrifta, mens skogsdrift og transport av ved ikke er søknadspliktig i dette tilfellet.

Vurdering av presedens

Fare for uheldig presedens for andre søknader om transport på barmark skal også vurderes. I dette tilfellet er formålet næringsfiske i Rien. Saken vil derfor ikke skape presedens for formål knyttet til fritidsbruk. Det aktuelle området ligger innenfor sone B i forvaltningsplanen der det er tillatt med maskinell skogsdrift dersom det ikke gir vesentlige terrengskader. Næringsfiske av ferskvannsfisk er en primærnæring og med en slik avgrensning vurderes det som lite sannsynlig at en tillatelse til Rørosfisk AS vil skape uheldig presedens.

Konklusjon

Med bakgrunn i klagers opplysning om at det ikke vil gi nevneverdige skader på markoverflaten å kjøre bil ned til naustet, mener forvalter at behandling av klagen må utsettes til traseen kan befares på barmark. Befaring gjennomføres så snart det er barmark i området, og helst innen 1. halvdel av juni. Vedtaket fra 02.06.2022 vil fortsatt være gyldig inntil klagen er behandlet.

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Postadresse
Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
705 Senteret
Kløftvegen 1
Ås i Tydal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
Epost:
fntilmsb@statsforvalteren.no
<http://nasjonalparkstyre.no>

RØROSFISK AS
Aursundveien 1272
7372 GLÅMOS

Saksbehandler Marit Sophie Berger

Vår ref. 2022/5025-0 432.2

Deres ref.

Dato 24.02.2023

Foreløpig svar - klage på vedtak - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon motorisert transport i forbindelse med næringsfiske i Rien - Rørosfisk AS

Jeg bekrefter å ha mottatt klage på vedtak i verneområdestyrets sak 14/2022 fra 02.06.2022. Det tas sikte på å behandle klagen på verneområdestyrets møte 9.mars. Dersom vedtaket opprettholdes vil saken sendes Miljødirektoratet for endelig behandling. Dersom klagen imøtekommes helt eller delvis vil dere få et nytt vedtak som det vil være klagerett på.

Jeg beklager sterkt at vedtaksbrevet ikke er blitt ekspedert ut før 02.02.2023. Det skyldes innkjøringsproblemer etter skifte av saksbehandlingsprogram våren 2022, og brevet har beklageligvis blitt liggende i systemet uten å bli sendt. Det ble sendt ut i 02.02.2023 etter at jeg oppdaget at det lå som usendt i systemet. Dette er helt og holdent sakbehandlers feil og jeg beklager hvis det har skapt problemer for dere.

Med hilsen

Marit Sophie Berger
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Miljødirektoratet
v/Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen
Fylkesmannen i Trøndelag
Postboks 2600

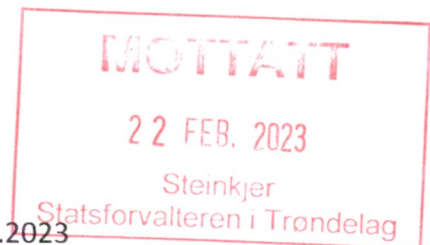
7734 STEINKJER

Glåmos 20.02.2023

Deres ref: 2022/5025-0 432.2

Saksdokumenter

- Epost 06.05.22 – vår søknad/henvendelse
- Tlf med saksbehandler etter dette
- Møtedato 02.06.2022 utvalgssak 14/2022
- Vedtak datert 02.02.2023 mottatt i Altinn, Rørosfisk AS 02.02.2023

KLAGE PÅ VEDTAK

I forvaltningslovens pgf 27 (underretning om vedtaket) står det at «Det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket, skal sørge for at partene underrettes om vedtaket så snart som mulig.» **I denne saken har det gått tilnærmet 8 måneder fra vedtak er truffet til søker har fått vedtaket i Altinn.** Det er etter vår mening uholdbart av ett offentlig forvaltningsorgan at underretning til søker skal ta så lang tid.

Søker har ikke benyttet denne traktorveien i sitt fiske for sesongen 2022.

Bakgrunnen for vår søknad var å kunne få tilgang til sjøen, nær adkomst med bil, slik at vi slapp å bære garn, fiskefangster over lengre avstander. Fiskekasser med fisk etter fangst kan veie opptil 60-70 kg med fulle kasser. Isolerte plastkar (110 ltr) med lokk godkjent for matproduksjon, der fisken er bløgget og lagt på is for å sikre god matkvalitet på råvaren.

Adkomsten fra parkering langs traktorveien og ned til båthuset er noe helt annet enn en sti (slik det står i saksfremlegget). Det er en godt kjørbare traktorvei med bil. Vi kan ikke se at denne transporten vil medføre skader eller ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum jfr § 6 i den nasjonale motorforskriften.

Slik vedtaket er fattet i dag er det uaktuelt for Rørosfisk å benytte seg av denne muligheten.

Vi vil utfordre saksbehandler og styret til å være med å bære garnkasser og fiskekasser den aktuelle strekningen slik at dere ved selvsyn kan se hva vi snakker om og hvor uaktuelt det er å kunne benytte seg av vedtaket slik det er mottatt i dag.

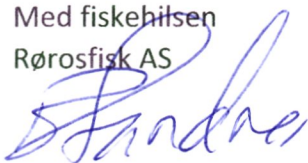
Rørosfisk AS mener at innlandsfiske som næring må sees på, på lik linje som gårds- og skogsdrift samt reindriftsutøvelsen som skjer i området når det gjelder motorisert ferdsel.

Rørosfisk AS ber om at saken tas opp til ny behandling der svaret enten får bli NEI, eller at det gis anledning til inntil 15 turer årlig jfr vår opprinnelige søknad. Turene som kan være aktuelle vil i all hovedsak være i månedene august, september og oktober.

Rørosfisk AS ser frem til ny rask saksbehandling.

Med fiskehilsen

Rørosfisk AS

Bjørn Sandnes

Daglig leder

Mobil: 41928726

Epost: post@rorosfisk.no

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Postadresse
Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
705 Senteret
Kløftvegen 1
Ås i Tydal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
Epost:
fmtlmsb@statsforvalteren.no
<http://nasjonalparkstyrene.no>

RØROSFISK AS
Aursundveien 1272
7372 GLÅMOS

Saksbehandler Marit Sophie Berger

Vår ref. 2022/5025-0 432.2

Deres ref.

Dato 02.02.2023

Vedtak Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde og Tjerråøyan naturreservat - søknad om motorferdsel langs traktorveg - Rørosfisk AS

Det vises til søknad fra Rørosfisk AS datert 06.05.22. Saken ble behandlet av Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen pr e-post 02.-03.2022 i sak ST 14/2022. Det ble fattet følgende vedtak i saken:

Vedtak

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen gir Rørosfisk AS tillatelse til motorisert transport langs traktorveg til naust ved Sundet nord i Rien, gnr.89 bnr27, gjennom Tjerråøyan naturreservat og i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 10 turer i barmarksesongen 2022-25 for transport av utstyr og fangst i forbindelse med næringsfiske i perioden 15 juli og til isen legger seg.
2. Det forutsettes at transporten skjer langs traktorvegen fram til P-plass der stien går ned til naustet gnr 89 bnr 27, jf blå trase på kart i saken.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. desember 2025.
4. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, friluftsliv og reindrift. Eventuell slitasje/kjøreskader fra virksomheten på traktorveg eller terreng, må utbedres fortløpende.

Denne tillatelsen er gitt i medhold av verneforskriften for Tjerråøyan naturreservat §5 punkt 5, der det heter at «forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til «transport av varer og utstyr til hyttene øst for naturreservatet. Transport skal foregå på eksisterende traktorvei eller med luftfartøy eller med beltekjøretøy på vinterføre.»

Tillatelsen er videre gitt i medhold av verneforskriften for Skardsfjella og Hyllingsdalen § 3 punkt 5.3.e, om at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til «transport av varer og utstyr til hytter, buer, setrer og lignende. Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende veger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre.»

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Brudd på bestemmelsene og vilkår i tillatelsen kan medføre straffansvar.

Andre forhold

For ordens skyld vil verneområdestyret gjøre oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde og ikke for motorferdselsloven og forskrift gitt i medhold denne. Grunneiers tillatelse må også innhentes der det er nødvendig. Manuell kjørebok blir sendt ut som vedlegg i eget brev. Elektronisk kjørebok, [Ferdast](#), kan også benyttes. Ta nærmere kontakt med verneområdeforvalter ved spørsmål om elektronisk kjørebok.

Klageadgang

Dette vedtaket kan i medhold forvaltningsloven påklages til Miljødirektoratet. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen, Fylkesmannen i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen tre uker fra mottakelsen av dette brevet. Klagen må begrunnes.

Med hilsen

Marit Sophie Berger
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Saksframlegg med vedtak

Kopi til:

Trøndelag politidistrikt
AURSUND FJELLSTYRE

Postboks 2475 Torgarden
c/o Francis Konow Aursundveien
1936

7005 TRONDHEIM
7372 GLÅMOS

Røros kommune
Statsforvalteren i Trøndelag

Bergmannsgt. 23
Postboks 2600

7374 RØROS
7734 STEINKJER

Arkivsaksnr: 2022/

Saksbehandler: Marit Sophie B

Dato: 01.06.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	14/2022	02.06.2022

Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde og Tjerråøyan naturreservat - søknad om motorferdsel langs traktorveg - Rørosfisk AS

Vedlegg

- 1 Søknad fra Rørosfisk AS
- 2 Kart med kjøretrase
- 3 Tilleggsopplysninger fra Rørosfisk AS

Saksprotokoll i Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen - 02.06.2022

Behandling

Alle medlemmene i verneområdestyret svarte på e-post. Forvalters innstilling ble enstemmig vedtatt. Svarene fra styremedlemmene er gjengitt under:

03.06.22 Mona Fjellheim: Jeg har ingen merknader til forvalters saksfremlegg og forslag til vedtak.

03.03.22 Even Østbyhaug: Støtter forvalters innstilling.

03.06.22 Nils Tonny Bransfjell: Ok etter forvalters innstilling.

02.06.22 Elin Tamnes: Ut fra vedlagte saksfremlegg, har jeg ingen innvendinger til tillatelse.

02.06.22 Rasmus Skålholt: Enig i forvalters innstilling.

Vedtak

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen gir Rørosfisk AS tillatelse til motorisert transport langs traktorveg til naust ved Sundet nord i Rien, gnr.89 bnr27, gjennom Tjerråøyan

naturreservat og i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 10 turer i barmarksesongen 2022-25 for transport av utstyr og fangst i forbindelse med næringsfiske i perioden 15 juli og til isen legger seg.
2. Det forutsettes at transporten skjer langs traktorvegen fram til P-plass der stien går ned til naustet gnr 89 bnr 27, jf blå trase på kart i saken.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. desember 2025.
4. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, friluftsliv og reindrift. Eventuell slitasje/kjøreskader fra virksomheten på traktorveg eller terreng, må utbedres fortløpende.

Denne tillatelsen er gitt i medhold av verneforskriften for Tjerråøyan naturreservat §5 punkt 5, der det heter at «forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til «transport av varer og utstyr til hyttene øst for naturreservatet. Transport skal foregå på eksisterende traktorvei eller med luftfartøy eller med beltekjøretøy på vinterføre.»

Tillatelsen er videre gitt i medhold av verneforskriften for Skardsfjella og Hyllingsdalen § 3 punkt 5.3.e, om at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til «transport av varer og utstyr til hytter, buer, setrer og lignende. Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende veger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre.»

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Brudd på bestemmelsene og vilkår i tillatelsen kan medføre straffansvar.

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen gir Rørosfisk AS tillatelse til motorisert transport langs traktorveg til naust ved Sundet nord i Rien, gnr.89 bnr27, gjennom Tjerråøyan naturreservat og i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkår:

1. *Tillatelsen gjelder for inntil 10 turer i barmarksesongen 2022-25 for transport av utstyr og fangst i forbindelse med næringsfiske i perioden 15 juli og til isen legger seg.*
2. *Det forutsettes at transporten skjer langs traktorvegen fram til P-plass der stien går ned til naustet gnr 89 bnr 27, jf blå trase på kart i saken.*
3. *Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. desember 2025.*
4. *Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, friluftsliv og reindrift. Eventuell slitasje/kjøreskader fra virksomheten på traktorveg eller terreng, må utbedres fortløpende.*

Denne tillatelsen er gitt i medhold av verneforskriften for Tjerråøyan naturreservat §5 punkt 5, der det heter at «forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til «transport av varer og utstyr til hyttene øst for naturreservatet. Transport skal foregå på eksisterende traktorvei eller med luftfartøy eller med beltekjøretøy på vinterføre.»

Tillatelsen er videre gitt i medhold av verneforskriften for Skardsfjella og Hyllingsdalen § 3 punkt 5.3.e, om at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til «transport av varer og utstyr til hytter, buer, setrer og lignende. Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende veger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre.»

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Brudd på bestemmelsene og vilkår i tillatelsen kan medføre straffansvar.

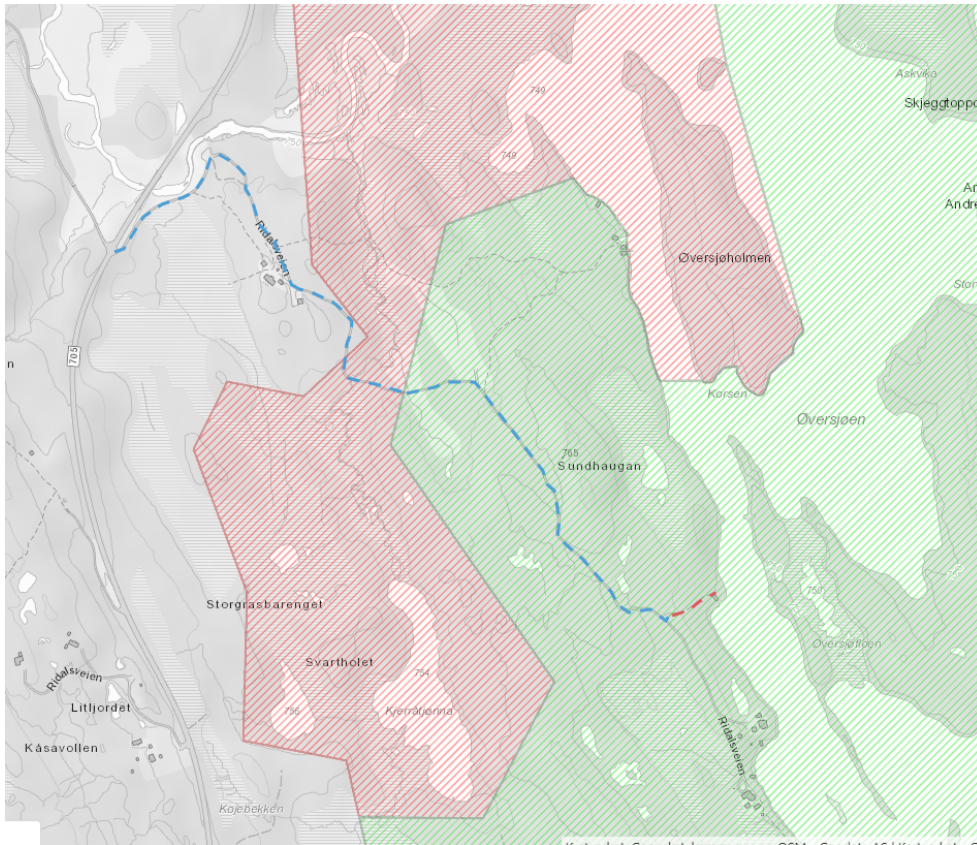
Saksopplysninger

Det vises til søknad fra Rørosfisk AS datert 06.05.2022 og tilleggsopplysninger gitt 12.05.2022 om transport med bil ned til naust gnr.89 bnr.27 ved Sundet i nordenden av Rien. Transporten skal foregå langs traktorveg fra brua ved Kjerråa, gjennom Tjerråøyan naturreservat og Skardsfjella og Hyllingsdalen naturreservat. Totalt en strekning på 1,2 km hvorav 100 meter går gjennom Tjerråøyan naturreservat og ca 600 meter går i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde.

Rørosfisk oppgir at de har avtale med grunneiere og eier av naustet om bruk av veg og naust. Vegen er stengt med bom og er en enkel traktorveg klasse 7(jf. forvaltningsplan for Skardsfjella og Hyllingsdalen). Siste bit ned til naustet er ikke opparbeidet veg, ca 60 meter.

Formålet er å frakte mannskap og utstyr samt fiskefangst i forbindelse med næringsfiske. Rørosfisk har drevet næringsfiske i Aursunden de siste 9 årene og i Rien de siste 3 årene. Det opplyses at de har avtale med de to fiskeforeningene i Rien samt private grunneiere om utøvelse av næringsfiske, primært på sik. Det er tatt fangster på totalt 2-5 tonn pr år. Femundmat AS og Vauldalen Fjellhotell er de største kundene på sik fra Rien.

Hovedbase i Rien har vært Langvika, der de setter ut båt og utstyr. Bakgrunnen for å søke om transport til landingsplass ved Sundet er å kunne tilpasse fiskeområdet etter vær og vind, og det å ha to mulige landingsplasser for fiske er viktig for å kunne fiske mer jevnt gjennom sesongen og spre seg rundt omkring på Rien. Med liten båt og liten motor ønsker de så kort vei på sjøen som mulig. Antall fiskedøgn i en sesong er anslått til 60-100 dager med det fangstvolumet det her er lagt opp til. Det er ønskelig å ha tilgang med bil fra nordenden av Rien i hele perioden, og særlig under rognfiske om høsten. Det anslås et behov på 30 – 50 dager pr år. Aktiviteten er årvisst og de ønsker derfor en flerårig tillatelse.

Kartutsnittet over viser kjøretrase. Traktorveg er markert blå, mens sti ned til naustet er rød. Rød skravur er Tjerråøyan naturreservat og grønn skravur er Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde.
Flybilde under som viser strekningen fra traktorvegen og ned til naustet.

Vurdering

Søknaden berører både Tjerråøyan naturreservat og Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i naturreservatet og i landskapsvernområdet, og målet for forvaltningen er å holde motorisert ferdsel i verneområdene på et minimum av hensyn til naturmiljø og friluftsliv.

Verneforskriften for Tjerråøyan naturreservat

I [verneforskriften for Tjerråøyan naturreservat](#) heter det at motorferdsel på traktorvegen sør for Tjerråa er tillat for jord- og skogbruksformål §4 punkt 10., mens det ikke er åpnet for motorferdsel i forbindelse med innlandsfiske. I §5 punkt 5 heter det at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til «*transport av varer og utstyr til hyttene øst for naturreservatet. Transport skal foregå på eksisterende traktorveg eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinteren.*»

Naust er ikke en hytte, men en tolker det slik at også dette naustet må kunne gå inn under denne bestemmelsen.

Verneforskriften for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

I [verneforskriften for landskapsvernområdet §3 pkt 5.3 e\)](#) heter det at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til «*transport av varer og utstyr til hytter, buer, setrer og lignende. Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende vegger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre.*»

Forvaltningsplanen for områdene

Nærmere retningslinjer for praktisering av dispensasjonsbestemmelser for motorferdsel finnes i [forvaltningsplanen for områdene](#). Her er det ikke skilt spesifikt mellom landskapsvernområdet og naturreservatene.

Forvaltningsplanen beskriver eksisterende veier og kjørespor, hvor en eventuelt kan gi dispensasjon til barmarkstransport. Her er veien fra Tjerråa bru til Sundet beskrevet som traktorvei klasse 7. Avstikkeren ned til naustet er ikke beskrevet som vei eller kjørespor, og en kan se ut fra flybilde at strekningen ned til naustet ikke er en opparbeidet veg. Her er det derfor ikke åpning i verneforskriften for å gi dispensasjon for motorferdsel på barmark. Søknaden for denne delen av traseen kan vurderes i forhold til unntaksbestemmelsen jf §48 i naturmangfoldloven.

I retningslinjene i forvaltningsplanen står det at det for frakt av materialer og utstyr til hytter mv. skal vurderingen være strengere på barmark enn med snøscooter på snødekt mark. Det må begrunnes spesielt hvorfor transporten må skje på barmark og praksis skal samordnes med kommunens behandling etter motorferdselloven. Transport bør i størst mulig grad skje utenom hekke-/ yngletid for vilt.

Søknaden gjelder 30-50 turer. Dette er et relativt høyt antall, og betydelig over det som normalt innvilges til hytter og setrer. Formålet er næringsfiske i Rien, og en ser at dette

er nyttig i forhold til kultivering av fiskebestanden i Rien. Verneforvaltningen ser derfor positivt på selve næringsfisket, og lokalt næringsliv. Tilrettelegging for næringsfiske i Rien er i tråd med [FNs bærekraftsmål 2.3](#) – rettet mot småskala matprodusenter innenfor blant annet fiske.

Det oppgis at en regner med 60-100 dager med fiske i løpet av en sesong, og at omtrent halvparten av turene da skal skje fra nordenden av Rien. Langvika har vært hovedlandingsplass til nå, mens det nå ser ut til at Langvika og Sundet blir likestilt. Ut fra at Sundet ligger i landskapsvernområdet og virksomheten utløser motorferdsel gjennom et naturreservat, må det stilles spørsmål til om det er nødvendig med like stor aktivitet ved begge landingspunktene. Det samme gjelder transport i hekke-/yngletiden som normalt pågår fram til 15.juli. Fisket bør etter forvalters vurdering legges opp slik at en i mindre grad bruker Sundet som landingsplass, og at dette skjer etter hekke-yngletida, dvs etter 15.juli. Dette gjelder motorisert ferdsel med bil langs den blåstiplede delen av traseen.

Den rødstiplede delen av traseen må som sagt vurderes i forhold til Naturmangfoldloven §48. Her heter det at: *«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»*

Her foreligger det ikke sikkerhetshensyn eller vesentlige samfunnsinteresser som gjør motorferdselen nødvendig, og en må vurdere om motorisert ferdsel på den røde traseen strider mot verneformålet eller påvirker verneverdiene. En kan bare dispensere i de tilfellene tiltaket vil ha bagatellmessig påvirkning på verneverdiene.

Verneformålet er:

«Formålet med Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde er å ta vare på et større naturområde som er relativt lite påvirket av tyngre tekniske inngrep, med det biologiske mangfold som preger landskapet. Den urørte vassdragsnaturen knyttet til Glommas kilder er her av særlig verdi. Fjellbjørkeskogen skal ivaretas som en viktig del av landskapsbildet. Vernet omfatter også verdifulle innslag av kulturlandskap, kulturminner og sammenhengen mellom disse, særlig de tallrike samiske kulturminner. Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Saken skal også vurderes etter naturmangfoldlovens §§8-12.

§ 8. Kunnskapsgrunnet

Motorferdsel kan gi forstyrrelse på dyrelivet, samt medføre skade på vegetasjonen. Motorferdsel og den støy dette medfører kan også være forstyrrende på friluftslivet.

Den aktuelle kjøretraseen går på traktorvegen gjennom Tjerråøyan naturreservat som er et våtmarksområde med et rikt fugleliv og fortsetter inn i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde. Selve traktorvegen vurderes å kunne tåle noe motorisert ferdsel uten skade på vegetasjon, mens kjøresporet/stien fra traktorvegen og ned til naustet vil være utsatt for kjøreskader.

Naturbase viser registreringer av flere rødlistede fuglearter i området som ville spesielt sårbare i hekke-yngletiden fram til 15.juli. Dette gjelder blant annet Sjørre(VU), Svartand (VU), Rødstilk (NT) og Havelle (NT).

Det er samisk reindrift i området, og reindriftas brukskart (NIBIO) viser at området brukes som beiteland mer eller mindre hele året.

§ 9. Føre-var prinsippet

Da kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok til å kunne behandle søknaden, kommer ikke føre-var prinsippet til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning

For å redusere den samlede belastning av motorferdselen i landskapsvernområdet er transport generelt styrt til bruk av snøscooter i et definert begrenset omfang langs faste traseer til nyttetransport, mens barmarktransport, herunder transport i hekke/ungletid, normalt ikke tillates. Transportbehovet er her knyttet til næringsfiske, og aktiviteten vil føre til økt belastning i forhold til forstyrrelse av dyrelivet, og slitasje på vegetasjonen på strekningen fra traktorvegen og ned til naustet. Dette gjør at transporten bør skje utenom hekke-ungletiden og i mindre omfang enn det som er omsøkt.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Dersom det gis tillatelse til transporten må eventuelle kostnader ved utbedring av skader dekkes av tiltakshaver.

§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

I Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde og Tjerråøyan naturreservat er det mye myr og kjøresvak mark. Området har dessuten verdifulle forekomster av både fugler og dyr, som særlig er sårbare i hekke/ungletida. Området brukes til reindrift. Motorisert transport er styrt til faste veger og kjørespor definert i forvaltningsplanen og en bør ikke gå utover disse. Rørosfisk AS bør fortsatt ha Langvika, som ligger utenfor verneområdene, som sin hovedlandingsplass, og Sundet bør kun benyttes unntaksvis for motorisert ferdsel.

Konklusjon

Med bakgrunn i verneforskriftene og retningslinjene i forvaltningsplanen kan det gis dispensasjon til motorferdsel langs traktorvegen i begrenset omfang etter hekke- og yngletiden, dvs etter 15.juli. Det legges avgjørende vekt på at formålet er næringsfiske i Rien, og at det er en ønsket aktivitet. Hovedlandingsplass bør fortsatt være Langvika som ligger utenfor verneområdene. Antall turer til Sundet begrenses til 10 turer per sesong for frakt av utstyr og fangst, og gjelder kun langs traktorvegen. Motorisert transport fra traktorvegen og ned til naustet kan gi nevneverdig skade på vegetasjonen, og dermed verneverdiene i landskapsvernområdet. Det er derfor ikke grunnlag for å gi tillatelse etter §48 i naturmangfoldloven

Arkivsaksnr: 2023/50

Saksbehandler: Marit Sophie Berger

Dato: 28.02.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	6/2023	09.03.2023

Godkjenning av Årsrapport 2022 fro Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen

Vedlegg

1 Årsrapport 2022 Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen

Forvalters innstilling

Den framlagte «Årsrapport 2022 Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen» godkjennes og kan legges ut på verneområdestyrets nettside, www.nasjonalparkstyret.no.

Saksopplysninger og vurdering

I styrets vedtekter pkt 8.7 heter det at styret har ansvar for årlig å rapportere om forvaltningen til Miljødirektoratet og Fylkesmannen etter fastsatte maler. Dette har til nå begrenset seg til rutiner for rapportering på økonomi på gjennomførte tiltak.

Flere nasjonalpark- og verneområdestyret har i tillegg valgt å utarbeider årsrapport som beskriver styrets oppgaver og gjennomførte tiltak gjennom året.

Det har tidligere år ikke blitt prioritert å lage en slik rapport for vårt styre, men en ser absolutt at det kan være nyttig for å gi en oversikt over arbeidet som gjøres

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia er et av styrene som har utarbeidet årsrapport i flere år, og disse er offentlig tilgjengelig på www.nasjonalparkstyret.no.

Med utgangspunkt i dette har forvalter nå laget en årsrapport for Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen. Årsrapporten er lagt ved og en håper at verneområdestyret kan godkjenne denne, og at den kan legges ut på vår nettside.

Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen

Årsrapport 2022

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen

Padling på Storhåen, Rien.

Forord

Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde ble opprettet 9.januar 2009. Det samme gjelder naturreservatene Tjerråøyen, Litjrien, Djuptjønna og Viglåa, mens Finnfloen naturreservat ble opprettet 21. desember 1990.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag var forvaltningsmyndighet for verneområdene i starten. Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen overtok forvaltningsansvaret i 2013 og styrets myndighet er beskrevet i vedtekter fastsatt av Miljødirektoratet, sist oppdatert 01.01.2020.

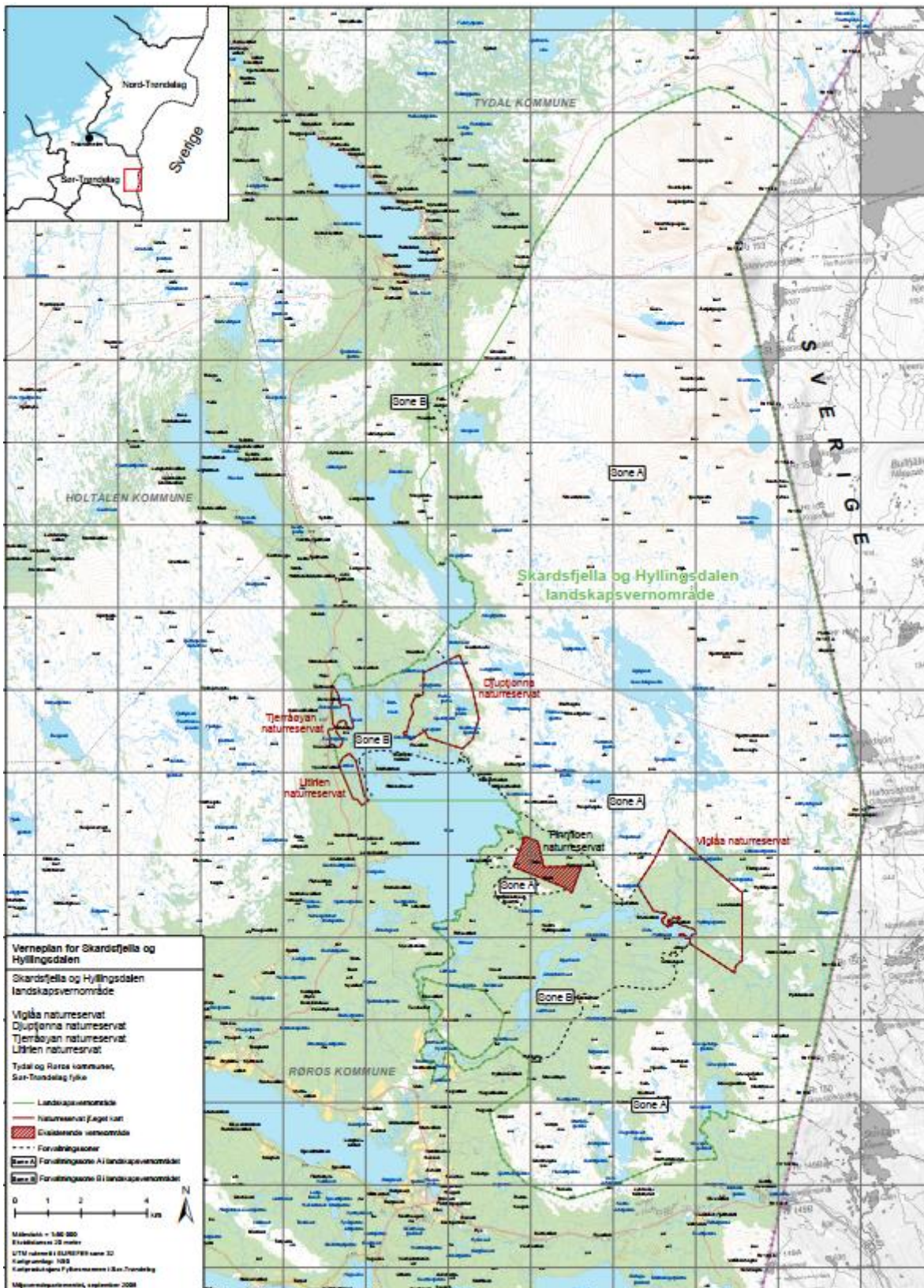
Fra 01.07.2014 har det vært tilsatt nasjonalparkforvalter med kontorsted i Tydal. Stillingen har hatt sekretariatsfunksjon for dette verneområdestyret og for nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sytan. Fra 01.06.2019 har det vært tilsatt to nasjonalparkforvaltere på kontoret i Tydal.

Årsrapporten gir en samlet framstilling av verneområdestyrets og nasjonalparkforvalternes arbeid, og gjennomførte tiltak og møter i 2022. Dette er første året det er laget årsrapport for dette styret.

Utsikt mot Møsjøen

1. Verneområdene – status

Oversiktskart for de aktuelle verneområdene.

Forvaltningsplanen for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde og naturreservatene, ble godkjent november 2016. Det har vært arbeidet med en besøksstrategi for områdene siden 2018, som forventes ferdig i 2023.

Formålene med vernet av de ulike verneområdene som verneområdestyret forvalter er gjengitt under:

Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

«Formålet med Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde er å ta vare på et større naturområde som er relativt lite påvirket av tyngre tekniske inngrep, med det biologiske mangfold som preger landskapet. Den urørte vassdragsnaturen knyttet til Glommas kilder er her av særlig verdi. Fjellbjørkeskogen skal ivaretas som en viktig del av landskapsbildet. Vernet omfatter også verdifulle innslag av kulturlandskap, kulturminner og sammenhengen mellom disse, særlig de tallrike samiske kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Tjerråøyen naturreservat

«Formålet med fredningen er å bevare et urørt og spesielt våtmarksområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har også særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og er egenartet i form av rik forekomst av eutrofe (næringsrike) vierkratt og et rikt fugleliv.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Litlrien naturreservat

Formålet med fredningen er å bevare et urørt og spesielt våtmarksområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har også særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og er egenartet i form av rik forekomst av eutrofe (næringsrike) vierkratt og et rikt fugleliv.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Djuptjønnen naturreservat

«Formålet med fredningen er å bevare et urørt og spesielt våtmarksområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har også særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og er egenartet i form av et rikt fugleliv knyttet til vann og våtmark.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Viglåa naturreservat

«Formålet med fredningen er å bevare et tilnærmet urørt bjørkeskogsområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har også særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og er egenartet i form av at det er et av de mest urskogsneare bjørkeskogsområder i Rørosdistriktet.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Finnfloen naturreservat

«Formålet med fredningen er å bevare et stort, variert myrsystem i Rørosregionen, med et rikt plante- og dyreliv.»

Litlrien naturreservat.

2. Aktører i forvaltningen av verneområdene

Verneområdestyret

Forvaltningsmyndigheten for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde med naturreservatene ble overført fra Fylkesmannen til verneområdestyret i 2013. Verneområdestyret skal ivareta lokal forankret forvaltning og består av politisk valgte representanter; en representant fra hver av de to berørte kommunene og en fra berørt fylkeskommune og to representanter fra Sametinget.

Representantene fra kommunene og fylkeskommunen blir oppnevnt etter hvert kommune og fylkestingsvalg, mens representantene fra sametinget blir oppnevnt etter samtingsvalget. Det betyr

at det oppnevnes 3 nye medlemmer etter kommunevalgsår, og 2 nye medlemmer etter stortingsvalgår. Styremedlemmene sitter normalt minst en valgperiode, dvs 4 år.

Medlemmer av verneområdestyret har i 2022 vært følgende:

Rolle	Ordinært medlem	Varamedlem	Representerer
Leder	Even Østbyhaug	Jens Arne Kvello	Tydal kommune
nestleder	Elin S. Tamnes	Torgrim Torpet	Røros kommune
styremedlem	Rasmus Skålholt	Tove Eivindsen	Trøndelag fylkeskommune
styremedlem	Mona Fjellheim	Jenny Fjellheim	Sametinget
styremedlem	Nils Tonny Brandsfjell	Ole Aslak Fjellheim	Sametinget

Faglig rådgivende utvalg

Rådgivende utvalg består av representanter for de ulike interessene i verneområdene så som grunneiere, reindriften, forum for natur og friluftsliv og fjellstyrene.

Verneområdestyret har minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg. I år ble det gjennomført 6.oktober på Væktarstua hotell.

Tabellen viser oversikt over medlemmer, varamedlemmer og hvem de representerer.

Medlem	Varamedlem	Representerer
Per Albert Sødal	Rune Kurås	Aursund Fjellstyre
Bjørn Schølberg	Fredrik Fredriksen	Forum for natur og friluftsliv FNF
Rune Pollestad	Rune Brynhildsvoll	Hytteeierne
Simon Danielsen	Nils Aksel Bransfjell	Essand reinbeitedistrikt/Saanti sijte
Bjarne Haugen	Eva Nordfjell	Riast-Hylling reinbeitedistrikt/Gåebrien sijte
Asbjørn Hegstad		Grunneierne i Tydal
Helge Thorsvold		Grunneierne i Røros

Administrativt kontaktutvalg

Det er etablert et administrativt kontaktutvalg for å få til den gjensidige kontaktutvekslingen mellom ulike forvaltningsorgan i området. Følgende organisasjoner er invitert med i administrativt

kontaktutvalg: Tydal kommune, Røros kommune, Klima- og miljøavdelingen og reindriftsavdelingen hos Statsforvalteren i Trøndelag og Trøndelag fylkeskommune. Sekretær for kontaktutvalget er nasjonalparkforvalter.

Medlem	Representerer
Ragnhild R. Trønnes	Røros kommune
Tore Evavold	Tydal kommune
Hauke Haupts	Trøndelag fylkeskommune
Simen Olafsen	Reindriftsavdelingen, Statsforvalteren i Trøndelag
Inge Hafstad	Klima- og miljøavdelingen, Statsforvalteren i Trøndelag

Møtene med administrativt kontaktutvalg har blitt avholdt sammen med dialogmøte med rådgivende utvalg.

Nasjonalparkforvaltere

Nasjonalparkforvalterne ivaretar sekretariatsfunksjonen for verneområdestyret og utvalgene. I 2022 har Marit Sophie Berger hatt hovedansvar for Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen, mens Lars Slettom har hatt hovedansvar for Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan. Begge forvaltere har kontorsted ved forvaltningsknutepunktet på 705 Senteret i Tydal og bistår begge styrene ved behov. Forvalterne forbereder saker for styret, driver informasjon og gjennomfører tiltak, samt holder kontakt med brukerne av verneområdet.

Naturopsynet

Statens naturopsyn (SNO) har ansvar for oppsyn i verneområdene. Tom Johanssen var vår SNOer for fram til 01.08.2022 da han gikk av med pensjon. Kristin Lund Austvik overtok denne stillingen fra 01.10.2022. Kristin Lund Austvik har også SNOer i Sylan landskapsvernområde og for verneområdene knyttet til nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia.

Mye av oppsynsarbeid og gjennomføring av tiltak innenfor Røros kommune er gjennomført med kjøp av tjenester fra Aursund fjellstyre. I Tydal kommune er gjennomføring av tiltak i stor grad løst ved tjeneskjøp fra Fjelldriv AS.

Det vises til egen rapport fra SNO.

3. Arbeid i verneområdestyret 2022

Møter og befaringer for verneområdestyret

Dato	Møtetype	Sted
24.03.2022	Møte i Verneområdestyre	705 Senteret, Ås i Tydal
23.05.2022	Møte i Verneområdestyre	Veksthuset, Røros
02.06.2022	Møte i Verneområdestyre	Enkeltsak pr e-post
04.07.2022	Møte i Verneområdestyre	Enkeltsak pr e-post
17.08-18.8.2022	Befaring – innfallsporter og stier	Røros og Tydal med overnatting på Nedalshytta
06.10.2022	Dialogmøte med verneområdestyret, rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg. Tema: Besøksstrategi Møte i Verneområdestyre	Væktarstua i Stugudalen, Tydal
25.11.2022	Møte i Verneområdestyre	Røros hotell, Røros

Rast «etter badet» ved styrets befaring til badekulpene ved Nord-Skardsfjellet 18.08.2022. Fra venstre: Lars Slettom m/Milo, Nils Tonny Brandsfjell, Torgrim Torpet, Mona Fjellheim, Kristin Lund Austvik og Even Østbyhaug.

Saker til behandling i verneområdestyret og delegert til nasjonalparkforvalter i 2022.

Totalt har det vært behandlet 38 styresaker (ST), 16 delegerte saker (DS) og 14 referatsaker (RS) i 2022. I oversikten under er styresaker og delegerte saker fordelt på ulike sakstyper. Generelle saker som er standard på alle møter er ikke tatt med i oversikten (det gjelder godkjenning av innkalling og saksliste, valg av person til å undertegne protokoll, samsesak for referatsaker og delegerte saker og eventuelt). Delegasjon av myndighet fra verneområdestyret til nasjonalparkforvalter er i henhold til styrets vedtekter og vedtak fattet av verneområdestyret i sak ST 5/2016.

Type saker	Styret	Delegert
Administrative saker (konstituering av styre og besøksstrategi)	3	
Motorferdsel i utmark, hvorav 7 på barmark	3	15
Bygninger (hvorav 1 klagesak)	4	
Økonomi (Søknad om midler til drift og tiltak)	2	
Forskning og overvåking	1	
Organisert ferdsel	1	1
Totalt	14	16

Det er behandlet flest motorferdselsaker i 2022. De fleste tillatelsene til motorferdsel er flerårige med inntil 4 års varighet.

4. Aktiviteter gjennomført av nasjonalparkforvalterne

Tabellen under viser grovt deltagelse på møter og kurs som er knyttet til arbeidet i verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen.

Det er i tillegg ukentlige møter med de andre forvalterne i Trøndelag og månedlige interne møter hos statsforvalteren i Trøndelag, disse er ikke tatt inn i oversikten under.

Dato	Tema	Hvor
Januar	Fagdag Fjellrev NINA	Digitalt
Januar	Webinar Info-satsing Miljødirektoratet	Digitalt
Februar	Webinar -Rødlista	Digitalt
Februar	Planleggingsmøte utstilling 705 Senteret	Tydal
Mars	Forvaltersamling 2 dager	Trondheim
Mars	Møte verneområdestyret	Tydal
Mars	Webinar Vilårssetting	Digitalt
Mars	Kompetansedag verneområdestyret	Stjørdal
April	Møte med Tydal kommune. Aktiviteter 705 Senteret	Tydal
April	Webinar – Merkevaren Norges nasjonalparker	Tydal
April	Anbud Infopunkt ved 705 Senteret	Tydal
Mai	Dialogmøte Fjellredningen	Digitalt
Mai	Webinar - Stiskulen	Digitalt
Mai	Planleggingsmøte SNO	Digitalt
Mai	Utstillingsåpning og temamøte «Natur under press», 705 Senteret	Tydal

Mai	Webinar - overtredelsesgebyr	Digitalt
Mai	Møte verneområdestyret	Røros
Juni	Oppfølging arbeid med infopunkt 705 Senteret	Tydal
Juni	Besøk fra Tydal skole på utstillingen «Natur under press» 2 dager	Tydal
Juni	Regionsamling for forvaltere 2 dager	Smukksjøseter
Juni	Reindriftskonferanse	Stjørdal
Juni	Møte - kartlegging samiske kulturminner, Aajege	Røros
Juni	Befaring med Tydal kommune, Dalslia	Stugudalen
Juni	Befaring Ledalen – tiltak kjørespor	Holtålen
August	Befaringer verneområdestyret, 2 dager	Brekken og Tydal
September	Opplæring nettsider - Webmekkeren	Tydal
September	Befaring kjørespor Hyddkroken	Brekken
September	Webinar – feltstøtte og planarbeid	Digitalt
September	Webinar: verneområder og klimatilpassning	Digitalt
September	Utarbeide utkast til besøksstrategi	
Oktober	Dialogmøte om besøksstrategien verneområdestyret, rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg. Styremøte	Stugudalen
Oktober	Søknad om autorisasjon for besøkscenter Skog ved 705 Senteret	Digitalt
Oktober	Seminar – Bærekraftig besøksforvaltning	Digitalt
Oktober	Ulike miljøfagwebinar	Digitalt
Oktober	Oppsummerings- og planleggingsmøte med SNO	Tydal
November	Forvaltersamling i Trøndelag	Røros
November	Møte verneområdestyret	Røros
Desember	Søknader om driftsmidler tiltaksmidler og informasjonsmidler til aktiviteter ved 705 Senteret	Digitalt

5. Prioriterte arbeidsoppgaver og gjennomførte tiltak

Besøksstrategi

Det har vært prioritert arbeid med ferdigstilling av besøksstrategien. Besøksstrategien har vært til faglig godkjenning hos Miljødirektoratet og har vært ute på en høringsrunde. Tilbakemeldingene fra blant annet Miljødirektoratet tilsier at vi må gjøre et grundigere arbeid med mer detaljer rundt hvert enkelt informasjonspunkt/innfallsport før besøksstrategien kan vedtas. Dette vil bli gjort i 2023.

[Utkast til besøksstrategi](#)

Informasjonspunkt ved 705 Senteret

Dette gjelder utvendig informasjon ved forvaltningsknutepunktet på 705 Senteret i Tydal, og er et fellesprosjekt med Nasjonalparkstyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen og Sylen. Dette ble så å si ferdigstilt sommeren 2022. Kartplakat for Skardsfjella og Hyllingsdalen vil bli satt opp så snart vi får produsert et kart i tråd med godkjent besøksstrategi. Teksten på temaplakaten for reindrift må justeres noe slik at den også omtaler Riast/Hylling reinbeitedistrikt.

Informasjonspunktet ved 705 Senteret i Tydal

Utskifting av kreosot-sviller

Det har gjennom flere år pågått et arbeid med å få skiftet ut kreosotholdige sviller med plank i malmfuru langs Krokvegen inn til Hyddkroken. Dette er nå gjennomført og svillene vil bli transportert ut i løpet av 2023.

Skjøtsel på setervoller

Det er også i år utbetalt godtgjørelse til utført skjøtsel på de prioriterte setervollene Røbekkvollen, Rihåvollen og Nedre Hyllingsvollen. Skjøtselen utføres av setereierne etter nærmere avtale. Ordningen med godtgjørelse har pågått siden 2015, og tilbudet har vært gitt til de 5 prioriterte setervollene Rihåvollen, Nedre Hyllingsvollen, Røbekkvollen, Hyddkroken og Strickertvollen. I 2022 ble det gjennomført en botanisk rekartlegging av NTNU Vitenskapsmuseet v/Dag-Inge Øyen. Befaringene ble gjort sammen med setereierne og det er laget skjøtselsråd for videre skjøtselsarbeid.

Løveskilt mv.

Hvert år er det behov for oppsetting av nye løveskilt og underskilt. Aktuelle underskilt er sykling forbudt og motorferdsel forbudt med underteksten «gjelder også el-sykel». På Hyllingsvegen er det lov å sykle fram til Hyllingstjønna og på Krokvegen fram til Hyddkroken, og det er derfor satt opp skilt med sykling forbudt ved disse endepunktene.

Det ble i 2014 og 2015 satt opp informasjonstavler ved aktuelle innfallsporner. Disse blir vedlikeholdt inntil videre. I 2022 ble tavla i Brekken sentrum beiset. Det vil skje en revidering av innfallsportene som følge av valg som tas i besøksstrategien. De innfallsportene og informasjonspunktene som beholdes vil etterhvert få nye tavler og plakater i tråd med merkevaren for Norges nasjonalparker.

Nettside

Arbeidet med nettside er startet opp men satt i bero til besøksstrategien er vedtatt.

Forvaltningsknutepunktet ved 705 Senteret

Det er gjennomført et prosjekt med utvikling av 705 Senteret som besøkscenter for verneområdene. Vi hadde igjen noe restmidler fra bevilgning i 2021 som ble benyttet til videreføring av utstilling om sporløs ferdsl og ny utstilling om «Natur under press» som åpnet i juni 2022. I denne utstillingen ble det fokusert på tap av naturmangfold, ny rødliste av arter(2021) og historien om oppfølging av jaktfalken i Tydal gjennom 40 år. Vi arrangerte en temakveld med fokus på jaktfalk og fugler i vår nære natur. Utstillingen står inntil videre. Det ble også tatt initiativ til sammen med Tydal kommune å søke om autorisasjon for 705 Senteret som besøkscenter for skog. En slik autorisasjon ville ha utløst midler fra Miljødirektoratet til investeringer og drift av besøkscenteret. Vi ble ikke autorisert i denne omgang. Det er senere søkt om andre midler fra Miljødirektoratet til informasjonsaktivitet ved senteret for 2023.

6. Økonomisk oversikt over midler disponert av verneområdestyret 2022

Post	Formål	Bevilget	Disponert	Balanse
1420.31	Tiltaksmidler	300 000	300045	-45
1420.21	Drift styret	220 000	225 637	-5 537
1420.21	Besøksstrategi	30 000	30 000	0
0525.21	Utvikling av forvaltningsknutepunktet	46 575	46 575	0

Underskudd i 2022 er dekt med overskuddsmidler fra andre verneområdestyret i Trøndelag.

Arkivsaksnr: 2023/50

Saksbehandler: Marit Sophie Berger

Dato: 28.02.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	7/2023	09.03.2023

Orientering om tildelte midler til tiltak og drift av Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen

Vedlegg

- 1 ElektroniskSoknad DRIFT
- 2 ElektroniskSoknad TILTAK
- 3 Innspill ønsket SNO ressurs 2023

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen godkjenner foreslått bruk av tildelte midler til drift av styret og gjennomføring av tiltak.

Saksopplysninger

Midler til drift av styrene og gjennomføring av tiltak i verneområdene blir tildelt etter søknad hvert år fra Miljødirektoratet. Plan for tiltak og budsjett for drift av Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen ble behandlet i verneområdestyrets møte 25.11.2022. På bakgrunn av dette ble det sendt inn søknad innen fristen 10.01.2023, se vedlagte søknader.

Drift av styret

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen har fått tildelt kr 270 000 til drift i 2023:

Formål	Omsøkt beløp	Tildelt beløp
Drift av styret	225 000	220 000
Besøksstrategi	50 000	50 000
Kommunikasjonsplan	75 000	0
Sum	350 000	270 000

Vi fikk ikke midler til å lage en kommunikasjonsplan. Det legges derfor opp til at forvalter lager en slik plan uten bruk av ekstern konsulent. Arbeidet med å få ferdig besøksstrategien prioriteres foran utarbeiding av kommunikasjonsplan, og en tar forbehold om en rekker dette i 2023.

Tiltak 2023

Til gjennomføring av tiltak har vi fått tildelt kr 230 000. Det ble ikke gitt midler til samarbeidsprosjektet om en egen informasjonsstilling for 5 av styrene i Trøndelag. Vi fikk heller ikke midler til utarbeiding av informasjonsmateriell, da vi foreløpig ikke har en godkjent besøksstrategi. På bakgrunn av de prioriteringene som ble satt opp i søknaden foreslås det følgende bruk av de tildelte tiltaksmidlene:

Tiltak	Prioritet	Omsøkt beløp	Foreslått bruk	Kommentar
Opprydding kreosotholdig virke - Krokveien	1	95 000	95 000	
Skjøtsel av prioriterte setervoller	2	68 000	68 000	
Vedlikehold av skilt	3	45 000	40 000	
Drift av innfallspørt ved Torsvollen	4	20 000	20 000	
Felles informasjonsstilling til formidling om vern	5	250 000	0	Avslått, utenfor postformål
Utarbeide kart og plakater m.v. til innfallspørter	6	100 000	0	Avslått. Må avvente besøksstrategi
Løveskilt og skiltstenger	7	11 000	7 000	
Sum		589 000	230 000	

I vedlagt søknad er hvert tiltak nærmere beskrevet. Det er ikke klagemulighet på disse tildelingene.

Det er i tillegg gjort bestillinger av oppsynstjenester fra SNO, se vedlegg.

Vurdering

Forvalter tar tildelingene til etterretning, og drift av styret og gjennomføring av tiltakene gjøres i tråd med de tildelte midlene. Gjennomføring av tiltak og oppsynstjenester gjøres i samarbeid med oppsynet. Det vil bli avholdt et planleggingsmøte med oppsynet innen kort tid.

De 5 styrene som søkte sammen om en kommunikasjonsressurs har sendt et brev til klima- og miljødepartementet for å synliggjøre behovet for en slik ressurs, se egen referatsak.

Det tas sikte på å få ferdig besøksstrategien i løpet av 2023, slik at vi fra neste år kan få tildelt midler til tiltak knyttet til denne. Det gjelder informasjonsplakater, ferdigstillelse av publikumsvennlig nettside, tiltak på enkelte stier og opparbeiding av innfallsporter og informasjonspunkt.

BEHOVSINNMELDING STATSFORVALTEREN - 2023

Organisasjonsnummer: 974764350
Foretaksnavn STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Adresse: Kløftvegen 1, 7590 TYDAL
E-postadresse: fmlmsb@statsforvalteren.no

Kontaktperson

Navn: Marit Sophie Berger
Telefonnummer: 73199220
E-postadresse: fmlmsb@statsforvalteren.no

Utfyller

Navn: Marit Sophie Berger

Mottaker: Miljødirektoratet

SØKNAD

REFERANSENR.: 23SE971C

Om søknaden

Er søker verneområdeforvalter eller statsforvalter? Verneområdeforvalter
Hvilken statsforvalter hører du til? Statsforvalteren i Trøndelag

Tiltak

Oversikt over alle tiltak					
Navn	Kapittelpost	Fagområde	Kostnadsart	Ansvarlig	Beløp
Drift av verneområdestyret	142021 - 21-post Spesielle driftsutgifter Miljødirektoratet	Forvaltning verneområder	Driftskostnader, Kjøp av tjenester	Marit Sophie Berger	225 000
Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen	142021 - 21-post Spesielle driftsutgifter Miljødirektoratet	Forvaltning verneområder	Driftskostnader, Kjøp av tjenester	Marit Sophie Berger	50 000
Kommunikasjonsplan	142021 - 21-post Spesielle driftsutgifter Miljødirektoratet	Forvaltning verneområder	Kjøp av tjenester	Marit Sophie Berger	75 000
					350 000

Drift av verneområdestyret

Navn på tildeling/prosjekt/tiltak: Drift av verneområdestyret

Beskrivelse av tildeling/prosjekt/tiltak:

Dette gjelder Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen. Styret består av 5 medlemmer og det legges opp til 4 styremøter hvorav ett er dialogmøte med rådgivende utvalg og ett er todagers møte med overnatting og befarng. Det vises til vedlagt budsjett.

Referanse til tildelingsbrev/VØI:

Kapittelpost: 142021 - 21-post Spesielle driftsutgifter Miljødirektoratet

Fagområde: Forvaltning verneområder

Underområde: Drift av nasjonalpark- og verneområdestyrer

Kostnadsart:

- Driftskostnader
- Kjøp av tjenester

Ansvarlig saksbehandler hos statsforvalteren: Marit Sophie Berger

Omsøkt beløp: Kr 225 000

Er tiltaket flerårig? Nei

Er tiltaket geografisk nærliggende relevante verneområder, naturtyper, leveområder for trua arter etc.:

Nei / Ikke relevant

Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen

Navn på tildeling/prosjekt/tiltak: Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen

Beskrivelse av tildeling/prosjekt/tiltak:

Arbeidet med besøksstrategien er godt i gang, men det gjenstår fortsatt litt arbeid etter faglig gjennomgang av Miljødirektoratet. Det søkes om midler til annonsering av høring og gjennomføring av to folkemøter om besøksstrategien i høringsperioden (ett møte i Tydal og ett i Røros).

Referanse til tildelingsbrev/VØI:

Kapittelpost: 142021 - 21-post Spesielle driftsutgifter Miljødirektoratet

Fagområde: Forvaltning verneområder

Underområde: Forvaltningsplaner og besøksstrategier for nasjonalparker og andre store verneområder

Kostnadsart:

- Driftskostnader
- Kjøp av tjenester

Ansvarlig saksbehandler hos statsforvalteren: Marit Sophie Berger

Omsøkt beløp: Kr 50 000

Er tiltaket flerårig? Nei

Er tiltaket geografisk nærliggende relevante verneområder, naturtyper, leveområder for trua arter etc.:

Nei / Ikke relevant

Kommunikasjonsplan

Navn på tildeling/prosjekt/tiltak: Kommunikasjonsplan

Beskrivelse av tildeling/prosjekt/tiltak:

I forbindelse med besøkstrategiarbeidet er det avdekket stort behov for informasjon ut til publikum. Vi ser at det er behov for en kommunikasjonsplan for at informasjonsarbeidet skal bli best mulig. Planen er å

kjøpe tjenesten med å få på plass en kommunikasjonsplan. Det er også aktuelt å gjennomføre samme tiltak for Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan og det kan være aktuelt å samkjøre arbeidet for de to styrene. Ut fra erfaringstall fra andre verneområdestyrer søkes det her om 75 000 kr til dette tiltaket. På tiltaksposten (31) søkes det om delfinansiering av en felles stillingsressurs for informasjonsarbeid for verneområde/nasjonalparkstyrene for: Femundsmarka og Gututilla, Trollheimen, Forhollhogna og Skarvan-Roltdalen - Sylan. Dersom det blir innvilget midler til en slik felles stilling vil det være naturlig at kommunikasjonsplan inngår som en av arbeidsoppgavene i denne stillingen.

Referanse til tildelingsbrev/VØI:

Kapittelpost: 142021 - 21-post Spesielle driftsutgifter Miljødirektoratet

Fagområde: Forvaltning verneområder

Underområde: Forvaltningsplaner og besøksstrategier for nasjonalparker og andre store verneområder

Kostnadsart:

- Kjøp av tjenester

Ansvarlig saksbehandler hos statsforvalteren: Marit Sophie Berger

Omsøkt beløp: Kr 75 000

Er tiltaket flerårig? Nei

Er tiltaket geografisk nærliggende relevante verneområder, naturtyper, leveområder for trua arter etc.:

Nei / Ikke relevant

Vedlegg

 Budsjetten SkHY 2023 oppdatert.pdf ()

 Marit Sophie Berger for STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Lvert 02.01.2023

MIDLER TIL TILTAK I VERNEOMRÅDER (KAP 1420 POST 31) - 2023

Organisasjonsnummer: 974764350
Foretaksnavn STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Adresse: Kløftvegen 1, 7590 TYDAL
E-postadresse: fmtlmsb@statsforvalteren.no

Kontaktperson

Navn: Marit Sophie Berger
Telefonnummer: 73199220
E-postadresse: fmtlmsb@statsforvalteren.no

Utfyller

Navn: Marit Sophie Berger

Mottaker: Miljødirektoratet

SØKNAD

REFERANSEN.: 23S659A4

Tiltak

Hvem søkes det på vegne av? Nasjonalpark- eller verneområdestyre

Oversikt over alle tiltak						
Pri.	Navn på tiltaket	Tiltakskategori	Tiltakstype	Verneområde	Øk. ansvarlig	Beløp
1	Opprydding kreosotholdig virke - Krokveien	Tilrettelegging og informasjon	Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)	Forvaltningsm.	95 000
2	Skjøtsel av prioriterte setervoller	Slått	Engslått	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)	Forvaltningsm.	68 000
3	Vedlikehold av skilt	Tilrettelegging og informasjon	Oppføring av skilt og/eller infotavle	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)	Forvaltningsm.	45 000
4	Drift av innfallsport ved Torsvollen	Tilrettelegging og informasjon	Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)	Forvaltningsm.	20 000
5	Felles informasjonsstilling til formidling om vern	Tilrettelegging og informasjon	Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)	Forvaltningsm.	250 000

6	Utarbeide kart og plakater m.v. til infallsporster	Tilrettelegging og informasjon	Oppføring av skilt og/eller infotavle	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)	Forvaltningsm.	100 000
7	Løveskilt	Tilrettelegging og informasjon	Oppføring av skilt og/eller infotavle	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)	Forvaltningsm.	3 000
8	Skiltstenger	Tilrettelegging og informasjon	Oppføring av skilt og/eller infotavle	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)	Forvaltningsm.	8 000
9	Ferdsestiller	Kartlegging	Annen kartlegging	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)	Forvaltningsm.	1
10	Samlet pott	Pott for gjennomføring av prioriterte tiltak			Forvaltningsm.	0
						589 001

Opprydding kreosotholdig virke - Krokveien

Prioritet: 1

Navn på tiltaket: Opprydding kreosotholdig virke - Krokveien

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype: Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)

Fylke: Trøndelag

Kommune: Røros

Verneområde: Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)

Beskrivelse av tiltaket:

Stien til Hyddkroken (prioritert setervoll) benyttes av grunneierne og reindrifta til motorisert transport på barmark.

Det er flere slitaspunk/våte partier på langs kjøresporet. Det har pågått vedlikehold langs kjøresporet i de senere år. Verneforvaltningen har i denne sammenheng bidratt med utskifting ut 135 kreosotholdige jernbanesviller, og erstattet disse med plank av malmfuru. Det gjenstår nå utkjøring av svillene på snødekt mark og levering til godkjent mottak for spesialavfall. Dette er kostnadsberegnet til 95 000 kr.

Kostnadsberegning:

Utkjøring med snøscooter og videre transport med lastebil til mottak: 35 000kr

Levering av avfallet til godkjent mottak FIAS på Tolga: ca 20 000 kg a 3 kr = 60 000 kr.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 95 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Nei

Har dere en besøksstrategi for verneområdet (i produksjon eller ferdig)? Ja

Skjøtsel av prioriterte setervoller

Prioritet: 2

Navn på tiltaket: Skjøtsel av prioriterte setervoller

Tiltakskategori: Slått

Tiltakstype: Engslått

Fylke: Trøndelag

Kommune: Røros

Verneområde: Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)

Beskrivelse av tiltaket:

Det har i flere år vært gitt et tilbud om økonomisk godtgjørelse til setereiere på 5 prioriterte setervoller i Skardsfjella og Hyllingsdalen. Dette gjelder: Nedre Hyllingsvollen, Røbekkvollen, Rihåvollen, Hyddkroken og Strickertvollen.

Det ble utført et botanisk kartlegging av vollene i 2011 av NTNU Vitenskapsmuseet., og en rekartlegging i 2022. I forbindelse med rekartleggingen er det også utarbeidet skjøtelsråd. Det vises til vedlagt rapport.

Satsen for skjøtsel ved slått lå på kr 1200 pr daa i 2022, og med mulighet for nærmere avtale ved rydding av kratt. Utbetaling i 2022 var på ca 30 000 kr til vollene Røbekkvollen, Nedre Hyllingsvollen og Rihåvollen. Hyddkroken og Strickertvollen har til nå ikke vært interessert i godtgjørelse, men en må ta høyde for at også disse setereierne vil være med på ordningen. Det settes derfor opp et budsjett på 60 000 kr til skjøtsel. Det vil bli arrangert et planleggingsmøte med setereierne. Her ønsker vi å få en orientering fra kartleggeren Dag - Inge Øien fra NTNU Vitenskapsmuseet, og regner med en kostnad på kr 8 000 til gjennomføring av møte (foredragsholder, møtelokale og servering).

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 68 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Vedlikehold av skilt

Prioritet: 3

Navn på tiltaket: Vedlikehold av skilt

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype: Oppføring av skilt og/eller infotavle

Fylke: Trøndelag

Kommune: Røros

Verneområde: Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)

Beskrivelse av tiltaket:

Vedlikehold av tavler, oppsetting av løveskilt, og oppsetting og oppfølging av besøkssteder.

Arbeidet med vedlikehold og oppsetting av skilt samt oppfølging av teller har normalt vært utført ved tjenestekjøp, da SNO lokalt ikke har hatt kapasitet til dette arbeidet.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 45 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Har dere en besøksstrategi for verneområdet (i produksjon eller ferdig)? Ja

Drift av innfallsport ved Torsvollen

Prioritet: 4

Navn på tiltaket: Drift av innfallsport ved Torsvollen

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype: Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)

Fylke: Trøndelag

Kommune: Røros

Verneområde: Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)

Beskrivelse av tiltaket:

Innfallsporten ved Torsvollen består av opparbeidet P-plass, utedo, informasjonsbu og informasjonstavle. Det er avtale med grunneier om leie av grunn, og leie er innbetalt for 10 år tidligere. Leieavtalen gjelder ut 2023. Det er videre avtale med grunneier om daglig drift av stedet, samt brøyting av P-plassen. Dette har til nå ligget på 20 000 kr.pr år (inkl mva). Denne avtalen skal også reforhandles i 2023 med tanke på eventuelle endringer som følge av tiltak i besøksstrategien. Innfallsporten ved Torsvollen er foreslått videreført i forslaget til besøksstrategi

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 20 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Har dere en besøksstrategi for verneområdet (i produksjon eller ferdig)? Ja

Felles informasjonsstilling til formidling om vern

Prioritet: 5

Navn på tiltaket: Felles informasjonsstilling til formidling om vern

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype: Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)

Fylke: Trøndelag

Kommune: Tydal

Verneområde: Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)

Beskrivelse av tiltaket:

Søker om en felles stilling for styrking av informasjonsarbeidet og oppfølging av arbeid med kommunikasjonsplan, som det er problematisk å kunne dekke innenfor dagens budsjettammer. Det ønskes en felles stilling i samarbeid med verneområde/nasjonalparkstyrene for : Femundsmarka og Gutulia, Trollheimen, Forollhogna, Skarvan og Roltdalen og Sylan og Skardsfjella og Hyllingsdalen. Stillingen vil bli lokalisert til ett av forvaltningsknutepunktene for disse styrene. Viser for øvrig til vedlagt protokoll der forespørsel om felles informasjonsmedarbeider fra Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia ble behandlet under sak 29/2022 Eventuelt.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 250 000

Videreføring av pågående prosjekt? Nei

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Har dere en besøksstrategi for verneområdet (i produksjon eller ferdig)? Ja

Utarbeide kart og plakater m.v. til infallsporier

Prioritet: 6

Navn på tiltaket: Utarbeide kart og plakater m.v. til infallsporier

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype: Oppføring av skilt og/eller infotavle

Fylke: Trøndelag

Kommune: Røros

Verneområde: Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)

Beskrivelse av tiltaket:

Besøksstrategien er ikke vedtatt ennå, men en regner med å ha en ferdig vedtatt plan i løpet av 2023. Det vil da være aktuelt å starte arbeidet med å utarbeide informasjonsmaterieil i form av kart, kartplakat, temaplakater, brosjyre, og ferdigstille den publikumsretta nettsiden. Det søkes også om midler til en kommunikasjonsplan og valg av informasjonstiltak og tidspunkt for gjennomføring av tiltak vil være avhengig av denne planen. Det søkes derfor om et foreløpig beløp på kr 100 000 for å kunne starte arbeidet med plakater mv.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 100 000

Videreføring av pågående prosjekt? Nei

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Har dere en besøksstrategi for verneområdet (i produksjon eller ferdig)? Ja

Løveskilt

Prioritet: 7

Navn på tiltaket: Løveskilt

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype: Oppføring av skilt og/eller infotavle

Fylke: Trøndelag

Kommune: Tydal

Verneområde: Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)

Beskrivelse av tiltaket:

Det er behov for 5 løveskilt med landskapsvernområde og 5 løveskilt med naturreservat.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 3 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Har dere en besøksstrategi for verneområdet (i produksjon eller ferdig)? Ja

Skiltstenger

Prioritet: 8

Navn på tiltaket: Skiltstenger

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype: Oppføring av skilt og/eller infotavle

Fylke: Trøndelag

Kommune: Tydal

Verneområde: Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)

Beskrivelse av tiltaket:

10 aluminium skiltstenger til løveskilt med tilbehør og frakt.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 8 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Har dere en besøksstrategi for verneområdet (i produksjon eller ferdig)? Ja

Ferdselstaller

Prioritet: 9

Navn på tiltaket: Ferdselstaller

Tiltakskategori: Kartlegging

Tiltakstype: Annen kartlegging

Fylke: Trøndelag

Kommune: Røros

Verneområde: Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (VV00002766)

Beskrivelse av tiltaket:

Vi har hatt tilgang på en ferdselstaller tidligere år. Denne ble levert SNO i august 2022 pga feil med registreringene.

Vi søker nå om en ny teller for registrering av ferdsele innover fra innfallsporten Torsvollen, det vil si på Hyllingsdalsveien. Besøksstrategien er under utarbeidelse og besøksundersøkelsen som ble gjennomført i 2018 viste at Torsvollen var en av de mest brukte innfallsportene til området. Vi har ikke hatt telling på denne veien tidligere, kun besøksregistreringskasse i 2018.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 1

Videreføring av pågående prosjekt? Nei

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Nei

Samlet pott

Prioritet: 10

Navn på tiltaket: Samlet pott

Tiltakskategori: Pott for gjennomføring av prioriterte tiltak

Tiltakstype:

Fylke:

Kommune:

Verneområde:

Beskrivelse av tiltaket:

samlet pott

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 0

Videreføring av pågående prosjekt?

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan?

Er tiltaket flerårig?

Vedlegg

- 📎 Rapport fra befaring utskifting av sviller langs Krokvegen 22.pdf (Utvidet rapport)
- 📎 Rapport NTNU Setervoller i Hyllingsdalen2022.pdf (Utvidet rapport)
- 📎 Signert Møteprotokoll Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen 06.10.2022.pdf (Annet)
- 📎 Invitasjon til samarbeid om informasjonsarbeid i verneområder-brev SKARSFJELLA OG HYLLINGSDALEN.docx (Annet)

 Marit Sophie Berger for STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Lvert 03.01.2023

Innspill om ønsket SNO ressurs i verneområder.

2023					
Forvaltningmyndighet					
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen					
Verneområde/Tema	Prioritering	Beskrivelse av oppdrag og metode	Forankring i planverktøy	Rapportering (Verneområdelogg , Artsobs,	Merknad
Verneområde/Tilrettelegging					
Omlegging sti ved Haugavollen	1	Stien ryddet høst 2021.Behov for noe tilpassning av terreng og merking	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Besøksstrategien er under arbeid. Tiltaket er
Løpende vedlikehold av løveskilt og tavler o.l.	1	Beising av tavler. Oppsetting av opplysningsskilt om hensyn til rein og fjellrev på svensk side. Oppfølging av innfallsport ved	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Besøksstrategien er under arbeid.
Oppfølging av fedselsteller	1	Sette opp og følge opp teller i felt	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Kartlegging i forbindelse
Verneområde/Skjøtsel					
Skjøtsel av prioriterte setervoller	1	Kontroll av gjennomført skjøtsel. Evt. bistå i skjøtselen.	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Skjøtsel utføres av setereierne etter
Oppfølging av tiltak langs Krokvegen	1	Gjelder utkjøring av kreosotholdige sviller.	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Utføres ved tjenestekjøp og i
Verneområde/Bevaringsmål					
Jaktfalk	1	Registrering av hekk	Forvaltningsplan	Artsobs	
Prioritert art: Fjellrev	1	Oppfølging av fjellrevprosjekt.	Forvaltningsplan	Artsobs	Dersom prosjektet med fjellreven ikke videreføres må det legges en egen strategi for oppfølging av arten.

Prioritert art: Svartkurle	2	Registrere eventuelle funn	Forvaltningsplan	Artsobs	Flere forekomster utenfor selve verneområdet
Contorta Hyllingsdalen	1	Etablere bevaringsmål etter uthogging	Forvaltningsplan	NatStat	Registrere eventuell gjenvekst-ny oppspiring. Fjerne eventuelle enkelttrær av contorta som ikke er hogd.
Verneområde/Tilsyn og kontroll					
Kartlegge sårbare punkt for motorferdsel barmark	2	Reindrifta har en del faste kjøretraseer, og det er aktuelt å kartlegge punkter som er spesielt sårbare for slitasje for vurdering av	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Dette gjelder spesielt punkt i bakke opp fra Røbekktun i Hyllingsdalen og strekningen fra
Kontroll med motorferdsel	1	Barmarkskjøring og ettervinter ved hytteområdene og Hyllingsdalsveien	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Utføres når en
Oppsyn med byggetiltak	1	Kontroll av gitte tillatelser til byggetiltak	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Registrere eksisterende bygninger -
Oppsyn og opprydding ved leirplasser m.v.	2	Følges opp som tidligere år	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Gjelder flere lokaliteter der

ST 8/2023 Eventuel